

รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

(ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญ)

ครั้งที่ ๑๓

วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๐๙

ณ พระที่นั่งอนันตสมาคม

เริ่มประชุมเวลา ๙.๕๕ นาฬิกา

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
วันแม่สมาชิกสภารัฐธรรมนูญมาประชุม
๑๕๐ คน ครบองค์ประชุมแล้ว
ข้าพเจ้าจะได้ดำเนินการประชุมต่อไปใน
หน้าร่างรัฐธรรมนูญ

ก่อนคนในวงนมีความจำเป็นที่จะ
ของขอปรึกษาตชททางหลาย เพราะ
เหตุความมั่นคงทางร่างรัฐธรรมนูญ
แต่ว่าทางรัฐสภาสมควรจำเป็นที่จะ
แถลงกิจการ บางอย่างต่อที่ประชุมสภา
สำหรับหน้าที่ในการแถลงต่อของทำหน้าที่
นตยบัญญัติ แต่ตามข้อบังคับข้อ ๑๐
นั้นยังไว้ว่า การประชุมสภาทำหน้าที่
ร่างรัฐธรรมนูญและการประชุมสภาทำ
หน้าที่นตยบัญญัติ ให้ความเห็นการต่างหาก
จากงานของหนึ่ง ออกข้อหนึ่งข้อ ๙๙ ของ

ว่าในการประชุมสภาทำหน้าที่ร่างรัฐ
ธรรมนูญให้ประชุมปรึกษาเฉพาะเรื่อง
ที่เกี่ยวข้องการร่างรัฐธรรมนูญเท่านั้น
ฉะนั้นในกรณีจึงขอปรึกษาคณะประ
ว่า ในการประชุมในวันนั้นจะได้เอา
ทางหน้าที่นตยบัญญัติคือ การแถลงและ
ทำหน้าที่ร่างรัฐธรรมนูญต่อไปร่วมกัน
คือหน้าที่การประชุมวันนั้นขอขงงาน
ข้อบังคับข้อ ๑๐ และข้อ ๙๙ นี้ก่อน
ได้ก็ไม่เห็นด้วยขง โปรดขงขง

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
ท่านผู้ใดเห็นด้วย โปรดยกมือขึ้น
(มีสมาชิกยกมือ ๑๓๕ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
ท่านใดเห็นด้วยขงจำนวนสมาชิกสภาแล้ว



LIRT

เพราะฉะนั้นตามทศปรักมาไปนั้นเกิน คน
ตกลงได้ไหม ก็ไปนั้นจะไว้ดำเนินการ
ประชุมต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธาน
จะแจ้งต่อที่ประชุม ข้อเสนอนายกรัฐมนตรี
มนตรีชนแดง

จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์
(นายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานสภา
ที่เคารพและ ท่านสมาชิก สภาผู้แทน
ราษฎร ในวาระเช้าของขงขอมพระคุณ
ที่ใดขอโอกาสเรียนพิเศษจากที่ประชุมสภา
แห่งนี้ เพื่อนำเรียน ขอมรายงาน ข้าง อย่าง
เพื่อ ให้ท่าน สมาชิก สภาผู้แทนราษฎร
แห่ง สภา นายกรัฐมนตรี กิจการ ข้าง เรือง
จง ข้าพเจ้า ได้ ปฏิบัติ ไป ใน ระหว่าง
วખณ ขาหาโต อีเคตธ นายกรัฐมนตรี
แห่งประเทศ ญี่ปุ่น มาเยือน ประเทศไทย
ในระหว่างวันที่ ๒๒ ถึงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน
กายน ที่แล้วมาน ในการนี้เห็นเช่น
นี้เพราะเหตุว่า ข้าพเจ้า เห็นว่า แนว
สำคัญอยู่หลายเรื่อง ซึ่งท่านทั้งหลาย
ควรจะได้ รับ ทววย และ เป็น ขอม วจน
สำคัญ สำหรับการปฏิวัติการของรัฐบาลในครั้ง
นี้ด้วย แม้ ว่า วખณ ขาหาโต อีเคตธ
จะมาพัก อยู่ใน ประเทศไทย ในระยะเวลา
อันสั้น โดยที่ ใช้เวลาเพียงประมาณ ๓ วัน

เต็มเท่านั้น เราได้มีการเจรจา โดยที่
ได้มีการเจรจากลกลงกันโดยทำในนามของ
รัฐบาล ทั้ง สอง ฝ่าย ได้มีการประชุมกัน
หลายครั้งหลายหนตลอดระยะเวลา ๓ วัน
นางอริ สุมันตวิ ญูยูน มา พานัก อยู่ใน
ประเทศไทย เราได้ ใช้เวลาปรึกษา
เจรจากลละข้อเจรจากันอย่างเคร่งเครียด
ตลอด ๓ วัน เรื่อง จึง ขอมขอมเขาลงไปตาม
สาคยเรื่อง ที่ นายกรัฐมนตรี ขอมพิจารณา
ปรึกษาหารือกัน นั้นมีวงขอมกว้างขวาง ขง
ถาหาทระแยง ออกโตแล้ว แยก ออกโต ๓
ประเภทด้วยกัน คือ ในเรื่อง ที่ ๑ เกี่ยว
ขง สถานการณ์ของ โลก โดยทั่วไป รัฐบาล
ทั้งสองฝ่าย ได้ตกลง ขอนัน ตามความมี
มั่น ของ รัฐบาล แต่ละฝ่าย ที่จะ ส่งเสริม
เกียรติศักดิ์ และ ประสิทธิภาพ ขง สห-
ประชาชาติ ที่จะ ขอนัน ให้ทาความตกลง
ระหว่าง ประเทศ เพื่อกห้าม ทลขง
ชาวขนวเคลयरและลภกาลลงรบโดยทั่วไป
ความตกลง ใน ประเภทนี้ หมายถึง ว่า
รัฐบาล ทั้ง สอง จะ พง ออก เสียง และทา
ความพยายามร่วมกัน ในที่ประชุมนานา
ชาติ ให้โดยลกลง ทลกล่าวมาแล้ว ข้าง ขง

ในเรื่องที่ ๒ ก็คือเกี่ยวกับขอม
การณ์ ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่ง
นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้แสดงความเคารพ



ยกย่องประเทศไทยที่ระดมทุนจากโย-
บายต่างประเทศ อันหนักแน่น ในฐานะที่
เห็นสมาชิกของโลกเสรี นด้วยการหนัก
แน่นตลอดเวลา และนอกจากนี้ยัง
แสดงความเป็นห่วงใยต่อเหตุการณ์
เช่นเงินต้นกรณเวลา ซึ่งนับว่าเป็นเรื่อง
ซึ่งรวมผลประโยชน์เห็นอันมากในการ
ระดมทุนภายคสมมวนสัตว์

ในเรื่องที่ ๓ เกี่ยวกับความ
สัมพันธ์ระหว่างญี่ปุ่นกับประเทศไทย ซึ่ง
นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นกับชาวเจ้าไทตกลง
กันขยายการค้าระหว่างสองประเทศ และ
จะให้ความร่วมมือในทางเศรษฐกิจแก่
ประเทศไทย ส่วนที่ตามมาแล้วจะทำให้
ไทยลดค่าไป เช่นเรื่องโทรคมนาคม
เรื่องสถานวิทยุเฮลิโค เรื่องการ
สำรวจและการสร้างทาง ส่วนที่ระต้อง
กระทำต่อไปภายหน้าก็มีโครงการสร้าง
เช่น การสำรวจและพัฒนาการ
ทรัพยากรแร่และการส่งเสริมอุตสาหกรรม
ภายในประเทศไทย ซึ่งสิ่งเหล่านี้
เช่นเรื่องรายละเอียด ซึ่งไทยพัฒนาออก
ไปอย่างกว้างขวาง ซึ่งชาวเจ้าไทเรียน
จนแจ่มแก่ประชาชนเมื่อคนแล้ววา ไม่
สามารถจะนำมาเรียน ในที่เดียวกันได้
จะ ไทให้เจ้าหน้าที่แต่ละกระทรวง มา
แจ้งให้ประชาชนได้ทราบเป็น เรื่อง ๆ

ในคราวต่อไปเช่นเดียวกัน แล้ว
ได้มีการพิจารณาในเรื่องพัฒนาการ
ประเทศ การพัฒนาการในทางเศรษฐกิจ
ซึ่ง ไทควรจะทำงานอย่างกว้างขวาง มาก
เที่ยว แต่ความเรื่องสำคัญที่สุดที่ไทจะ
การเจรจากันที่จะกระทำความตกลงกัน
ไคระหว่างนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นกับชาวเจ้า
ในโอกาสที่ไทปรึกษาเจรจากันครั้งนัก
คือเรื่องตกลงค่าเรือรบมาชานาน ซึ่ง
ท่านทั้งหลายก็ไคทราบช้อยู่ไป เป็น
ปัญหาซึ่งทำให้เกิดการกันแห่งแกลงใจ
ถึงกับทำให้สัมพันธ์ภาพระหว่างไทยกับ
ญี่ปุ่นมีวามตกลงไป ไคเป็นต้นมาก คือ
ที่เรียกว่าเงินเงินพิเศษ ซึ่งเงินพิเศษ
ที่เราไคมีการตกลงกัน อยู่ทั่วไปใน
เรื่องเงินพิเศษนี้ หมายถึงรัฐบาล
ญี่ปุ่น ในสมัยสงครามโลกครั้งที่แล้วมา
ไคขอให้รัฐบาลไทยตกลงค่าไคจ่ายใน
การทหารของญี่ปุ่น ในการที่มาช้อยู่ติดการ
ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เงิน
รายจ่ายนั้นจำนวนมากพอไค ซึ่งไค
มีสัญญาความตกลงกันนี้ในครั้งนั้นว่า
รัฐบาลญี่ปุ่นจะต้องชด ไคเงินเป็นทองคำ
เป็นเงินภายหลังสงครามโลกครั้งที่ ๒
แล้วทว่ารัฐบาลญี่ปุ่นกับช้อยู่ตามข้อสัญญา
คือชด ไคส่วนที่เป็น ทองคำ ให้ทั้ง หมก

ส่วนที่เป็นเงินมีจำนวน ๑๕ ล้านปอนด์
รัฐบาลญี่ปุ่นขอใช้ไปแล้ว ๕ ล้าน ๔
แสน หักคงเหลือของ ๙ ล้าน ๖ แสน
ปอนด์ คิดเป็นเงินไทย ๕๗๐ ล้านบาท
ซึ่งไทยทำสัญญาเพื่อตกลงกับเม็กซิโก
ศักราช ๒๔๙๕ ซึ่งขอความช่วยเหลือ
ในสัญญานี้เห็นชัดว่ามีความลำบากมาก
หาแปลความหมายไปไม่ได้หลายอย่าง
โททเทร่า อย่าง ยิงจะแปลไปไม่ได้ในทาง
ที่ไม่ยุติธรรม และเป็นความเสียหาย
แก่ประเทศไทยอย่างยิ่ง เพราะเม็กซิโก
เครื่องครุฑตามขั้วฉลุแต่แห่งสัญญาที่
ตกลงกันเมื่อยุคศักราช ๒๔๙๕
แล้ว เงิน ๙,๖๐๐,๐๐๐ ปอนด์หรือ
ประมาณ ๕๗๐ ล้านบาทนั้นหมดสภาพ
เป็นเงินที่ญี่ปุ่นจะคงใช้ให้ไทย แต่
กลายเป็นว่าไทยอาจจะคงหลุดจากญี่ปุ่น
ไปโดยคงใช้ทั้งเงินคนและของเขยเขย
ด้วยซ้ำ เมื่อปรากฏเรื่องเช่นนี้ รัฐบาล
ไทยก็ได้พยายามเจรจากรัฐบาลญี่ปุ่น
เพื่อเปลี่ยนแปลงวิธีการผูกมัดความสัญญา
อันนั้น โดยเหตุที่ฝ่ายไทยเราถือว่าเงิน
จำนวนนี้เห็นแก่ที่รัฐบาลญี่ปุ่นโดยมิใช่
จากรัฐบาลไทยโดยแท้ เหตุใดจึงมา
กลายเป็นว่าญี่ปุ่นจะเอาเงินจำนวนนี้มา
ให้ไทยก็ โดยที่ไทยเองจะต้องส่งคน

เงินคนและของเขยให้สักด้วย
อย่างไรก็ตามในการเจรจาขอเพิกถอนหรือ
เปลี่ยนแปลงสัญญาที่หากินไว้มลวดย่าง
ไม่ได้ เห็น ของ ที่ขาย นัก ใน หลักการ
ธรรมดา ทางญี่ปุ่นก็อ้างว่ารัฐบาลของ
ญี่ปุ่นได้ให้สัตยาบันในความตกลงกัน
แล้ว เพราะฉะนั้นในการที่เราจะมาขอให้
ยกเลิกหรือไม่ผูกมัด ความสัตยาบันอัน
นี้ย่อมเห็นว่ายากเกินกว่าจะสละทิ้งหรือ
ไปและเห็นการยุ่งยาก เรื่องจึงตกลงกัน
มาเป็นเวลายาวนาน และเห็นเรื่องซึ่งถือ
ความ มีวิหมอง ในทางใจระหว่าง ไทยก็
ญี่ปุ่น ตลอดมาทั้งที่ทางหลายไทยภาค
คนแล้ว รัฐบาลไทยเราก็ได้ตกลงปลงใจ
กันมาช้านานแล้วว่าเงิน ๙,๖๐๐,๐๐๐
ปอนด์หรือประมาณ ๕๗๐ ล้านบาท
เป็นเงิน ที่ ของ ญี่ปุ่น ให้สัญญาเสียไปแล้ว
แต่ชาว ญี่ปุ่น ก็ มีความ เห็น ตก
เห็นใจประเทศไทยในเวลานี้ โดย
เพราะศตวรรษที่เคยมานายทหารชั้น
ผู้ใหญ่ที่เข้ามาผูกมัดการค้ากับ ประเทศไทย
ใน เวลานี้ ตลอดถึง นครรัฐการ
การคลัง ขึ้น ในปัจจุบันนี้ ได้เห็นถึงความ
ตกเห็น ออกมา ไทย เข้มแข็งว่าเป็นเงิน
ที่รัฐบาลญี่ปุ่นขอให้รัฐบาลไทยหรือ
ให้คน รัฐบาลญี่ปุ่นถ้าจะต้องขอใช้

การทําสัญญาจะพลาดพลั้งไปอย่างไรก็ตาม ทหากว่าทั้งสองฝ่ายจะตกลงกันถึงเกียรติศักดิ์และทาง ไม ตระทมตอกันมาเป็นเวลานานแล้ว ก็ควรระพารณาเรื่องนี้ให้ใหญ่ในแง่ความยุติธรรมและศีลธรรม ฉะนั้นแม้จะแตกภายหลัง การปฏิวัติในยุคหลังนี้ ข้าพเจ้าเองและคณะรัฐสภาปัจจุบันนี้มีการเจรจากันหลายทางทั้ง ในทางส่วนตัว ในทางกงรับราชการและทางราชการโดยแท้ แต่โดยทหรอนนี้ไม่สามารถที่จะล่องไปได้ เนื่องจากปัญหาข้อขัดข้องหลายอย่าง ในตอนหลังนี้มีเดออร์ โอลิเย เดอกลีร์ราชทูตอยู่ในกรุงไทยได้เข้ามาขอตำแหน่งเอกอัครราชทูตในประเทศไทยได้ให้ความสนใจในปัญหาเรื่องเงินเยนพิเศษนี้เห็นอันมาก แต่ก็ยังไม่เห็นช่องทางอย่างไหนที่จะตกลงกันได้ ความวิตหรือความรู้สึกทวารคองฟร็อดยี่หลุยส์เงินจำนวนนี้ ไปก็ยังมีอยู่เต็มมาโดยลำดับแต่จะประการใดก็ตาม ข้าพเจ้าใคร่ขอเรียนขอความเห็นสมควรแก่เดอริวอ เดอกลีร์ราชทูตผู้เป็นคนถึง ๆ กันนี้ ได้พยายามที่จะช่วยเหลือประเทศไทยในเรื่องนี้ให้เรงบรรดอไปเช่นเดอริวอ เดอกลีร์

ข้าพเจ้าจะขอตอบเขาไม่ได้ อย่างไรก็ดี เมด ช พอน ช หายาโต อีเคอร์ นายกรัฐมนตรีผู้เป็นมาตราชประเทศไทย ข้าพเจ้าได้กล่าวความพยายาม โดยดีที่สนใจว่า จะเห็น ความพยายาม ครอง สัก ท้ายของข้าพเจ้าและของคณะรัฐบาลนี้ ถ้าการเจรจาครั้งนี้ไม่สำเร็จ ข้าพเจ้าก็จะไม่ทำความพยายามในเรื่องนี้อีกต่อไป ถึงว่าเห็นเรื่องสัญญาเสีย ถึงเห็นเรื่องชะตากรรม เศรษฐกิจอันร้ายสำหรับชาติไทยและ เงินยพเวียนที่ล้าคองกันหนึ่งในประวัติศาสตร์ของชาติไทยจะต้องจารึกไว้ ข้าพเจ้าขอเรียนรายงานต่อสภานี้ให้ทราบว่า การเจรจาเรื่องเงินเยนพิเศษ ในครั้งนี้ ได้ทำกัน อย่าง สดแรง สดกถึงแต่ได้ทำในทลวงทางพระกระชาได้เริ่มต้นทวยการพูดกันเงินถึงราชการค่อนข้างโตมการประชมเห็นทางการไทยจากที่ประชมเห็นทางการกันโดยแท้ แต่ว่าอย่างไรก็ตาม เราได้ไป ประสมปัญหาที่อุปสรรคขยบขย ๆ หลายครั้งหลายหน ซึ่งรายละเอียดข้าพเจ้าไม่สามารถจะ นำมาเรียนในที่นี้ ได้เช่น เดียวกัน เมื่อไปพบปัญหาที่อุปสรรคอย่างรุนแรงเกิดขึ้น ไม่สามารถจะตกลงกันได้ในที่ประชม ข้าพเจ้าได้เสนอ

ขอประมุขฝ่ายระหว่างนายกรัฐมนตรีไทย
กับนายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นกัน โดยเฉพาะตัว
คอคิว และการเจรจาอื่น ๆ ได้ตกลงอย่าง
เบ็ดเสร็จมากมายหลายอย่างทีเดียว ซึ่ง
การเจรจาอื่นเป็นเรื่องความลับเฉพาะใน
ระหว่าง ท่าน นายกรัฐมนตรีกับข้าพเจ้า
ขอยุทธยากลำบาก ๆ ได้มีข้อเสนอนั้น ๆ ไป
จนแรกก็ด้วยความพยายามที่... ใหญ่เป็น
ขอมยกเลิกสัญญาความตกลงระหว่างกันไว้
และใช้เงินคืนให้แก่ไทย ซึ่งเป็นเรื่อง
ลำบากยิ่งเรื่องหนึ่ง เพราะในสัญญา
ระหว่างประเทศนั้น เมื่อท่านลงไปแล้ว
แม้จะเห็นว่ามีความผิดพลาดอย่างไร
ก็ตาม ก็ไม่สามารถที่จะแก้ไขได้กว้าง
ไต่กว้าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อฝ่าย
เราเป็นประเทศเล็ก ครั้นเมื่อฝ่ายญี่ปุ่น
ขอมยกเลิกสัญญาเก่า และขอมรบกวน
ความตกลงใหม่ ก็มิหนำซ้ำฝ่ายญี่ปุ่น
จะต้องเจรจา ข้อที่เห็นยืนยันว่าจะต้อง
ไปเจรจาด้วยรัฐบาลของญี่ปุ่นเช่นเดียวกัน
และนอกจากนั้นก็ยังได้เสนอข้อลดหย่อน
จำนวนเงิน ไม่ใช่เต็มตามจำนวน ๕๗๐
ล้านบาท เมื่อก่อนเราใคร่ขอความช่วยเหลือ
ความเห็นอกเห็นใจ จนการเจรจานั้น
ได้ลุล่วงไปว่า ทกลงจะไม่ลดและจะไม่
เปลี่ยนแปลงจำนวนเงิน ก็ไปพบกัน

ขอยุทธยากลำบากในเรื่องการใช้เงิน
ซึ่งในขั้นต้นเราได้ตกลงกันว่าจะต้อง
ใช้ไฟเรทพิเศษ แต่ทางฝ่ายญี่ปุ่นได้
ขอรับรองว่า ไม่สามารถจะใช้ไฟพิเศษ
เพราะการระดมเงินมีมากมาย และเงิน
จากเงินเก่าซึ่งประมาณ ๕ ล้าน บาท
ยังคงใช้เวลาค่าได้ถึง ๕ ปี เพราะ
ฉะนั้นเงินที่จะใช้ควรจะมีประมาณ ๒ เท่า
ของเงินซึ่งฝ่ายญี่ปุ่นใช้ได้มาแล้วอย่าง
น้อยก็ควรจะต้องเป็น ๑๐ ปี และถ้าจะ
ให้เขาช่วยในการชำระก็ควรจะมีประมาณ
๑๕ ปี ทั้งนี้เกี่ยวกับตัวตัวต่างแก่
ประเทศต่าง ๆ ที่ทำมาแล้ว เช่นประเทศ
อินโดนีเซียและประเทศอเมริกา เท่าที่
จำได้ประเทศอินโดนีเซียได้รับการผ่อน
ชำระภายใน ๑๐ ปี ประเทศสหรัฐ
อเมริกาก็ต้องผ่อนใช้ในระยะ ๑๕ ปี
และเขาก็ได้บอกว่าจะทำให้เป็นตัวอย่าง
แก่ประเทศอื่น ๆ ซึ่งจะตามมาคือไทยเลย
ในขั้นต้นเขาได้ขอรับรองให้ข้าพเจ้าที่
จำนวนเวลาว่าอย่าเพิ่งประกาศ เพราะ
เขาหาระดับใหม่ก็จากฝ่ายบ้านใกล้ คือก
มาเมื่อคืนนี้ได้รับทราบจากทางฝ่ายญี่ปุ่น
ว่าไทยได้เสียใจ ก็คือรวมความว่าเขา
ขอชำระให้ภายใน ๘ ปี ซึ่งข้าพเจ้าก็
เห็นว่าเป็นความยุติธรรม อยู่พอใช้แล้ว



และก็เป็นอันตกลงว่าเขาจะตั้งผู้
ชำระเงิน โดยที่จะต้องชำระเงินให้เราก
ทั้งหมดครบเต็มตามจำนวน ๕๗๐ ล้าน
บาทภายในเวลา ๘ ปี ในการที่เราได้
รับเงินโดยชำระโดยครบถ้วนเช่นนี้ และ
โดยความยินยอมของนายกรัฐมนตรี
ณขณะนั้น ซึ่งข้าพเจ้าก็เห็นใจว่าเขาจะ
คงไปแถลงต่อรัฐสภาของญวน และ
บรรดาผู้ที่เห็นทางรวมมากับเขานั่นเอง
สมาชิกฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายค้าน เขาก็
ก็เกรงกลัวอยู่เหมือนกัน เพราะฉะนั้นถึง
เหล่านี้ ข้าพเจ้าก็ขอแสดงความเห็นใจและ
ขอขอบคุณท่าน อธิการ ในเรื่องนี้อย่าง
สิ้นมาก และเห็นข้อที่เราควรจะสนใจใน
ความไม่รัดกุมของท่านนายกรัฐมนตรี
ผู้เป็นอันมากที่ท่านจะต้องไปรับภาระที่
ยากลำบาก เพราะจะต้องไปซื้อรถยนต์
จากรัฐสภาญวน ดังเช่นเรื่องที่เรา
ได้กล่าวมาแล้ว เมื่อนายกรัฐมนตรี
ในหลักการอันสำคัญซึ่งตั้งที่กระผมได้
เขียนมาแล้วแต่คนนั้น ฝ่ายเราจะต้อง
ขอมีรับชำระในระยะเวลา ๘ ปีเช่นเคย
กัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ข้าพเจ้าคิดว่าท่าน
สมาชิกผู้แทนราษฎรทั้งหลายคงจะได้คำนึง
แล้วว่าเราได้มีการเจรจาด้วยความ
เห็นอกเห็นใจ

ท่านประธานสภาทนายและท่าน
สมาชิกผู้แทนราษฎรทั้งหลาย เรื่องสำคัญที่
ข้าพเจ้าขอเรียนรายงานต่อสภาในวันนี้
โดยหลักการแล้วความจริงมีเพียงเท่านี้
ข้าพเจ้าเชื่อว่าท่านสมาชิกผู้แทนราษฎร
ทั้งหลายคงจะเห็นชัดในผลแห่งการเจรจา
เจรจาระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลญวน
ซึ่งได้มาเจรจาในครั้งนี้ เพราะว่าจำนวน
เงินประมาณ ๕๗๐ ล้านบาทตามท
ข้าพเจ้าได้กล่าวมาแล้วเมื่อคนนั้นเป็น
เสมือนว่าเป็นเงินซึ่งเราได้สูญเสียไปแล้ว
และการเรียกร้องและขอเงินจำนวน
คนมาไทย เห็นเสมือนหนึ่งได้ม
กลางทรัพย์ซึ่งยึดกันทะเลาะกันมา กลับ
กันคนมาใช้ ในการที่จะใคร่ขอความ
เห็นใจจากญวนนั้นเป็นประการหนึ่ง และ
จากผลของการปฏิบัติงานของบรรดา
ประชาชนชาวไทยซึ่งปฏิบัติการณ์ใน
ประเทศไทยซึ่งทางรัฐบาลญวนได้มา
พิจารณาเห็นแล้วว่าอย่างไรเสียประเทศ
ไทยต่อไป จะต้องเจริญรุ่งเรืองในทาง
เศรษฐกิจเป็นอย่างมาก ซึ่งขอเสียเหล่านี้
ที่เราได้กล่าวแก่ข้าพเจ้าอย่างน่าขบขัน
ก็ขอว่ารัฐสภาประเทศไทยต่อไปจะต้อง
เป็นประเทศที่ก้าวหน้า ประการหนึ่งได้
ผลเห็นถึงความสามารถแห่งการดำเนิน

กิจการ ของ รัฐสภา คณะเราซึ่งได้กระทำ
กัน โดยชอบด้วยเหตุผล โดยยุติธรรม
โดยตลอดเวลามานานตั้งแต่รัฐชาติอัน ซึ่ง
สรุปแล้ว รวมความว่า เขาก็ได้เห็น
เจตนารมณ์อันดีอันเข้มแข็ง ของ คน ไทย
ซึ่งมี มุมมองที่ ยาก จะ ให้ชาติของตนเจริญ
ขึ้นเหมือนกัน เพราะฉะนั้นบรรดาท่าน
สมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายท่านก็เห็นคน
ทั้งซึ่งมีส่วน ในเรื่อง ที่ ไทย เร่งรีบ สำรา
งไปเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้า
เชื่อว่าท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ คง จะ ได้
เห็นความเพียรพยายาม ของ รัฐชาติอัน
ระพยายามที่จะเอาเงินจำนวนนี้กลับคืน
มาให้ได้ ตลอด กิจการแห่ง การเห็นน้ำใจ
ไมตรี ของ รัฐชาติอัน ใน การขึ้น ซึ่งมี
พลช ยายาได้ ก็เคยเป็นประมุข ซึ่ง
สั่งเหล่านั้น ข้าพเจ้าก็ ยอมรับกับเขาว่าใน
ข้อไปเราจะได้ได้มีสร้างสัมพันธ์ไมตรี
ระหว่าง ญวน กับ ไทย ให้มี นานกันแน่น
แน่นกันตามลำดับ ถ้าเขายินยอมตาม
ข้อเสนอนี้ของเรา ซึ่งสั่งเหล่านั้นเป็นสิ่งที่
รัฐบาลจะต้องดำเนินการต่อไปเช่นเดียว
กัน เพราะฉะนั้นข้าพเจ้าขอขอบคุณท่าน
ทั้งหลาย ซึ่ง เห็น บุคคล สำคัญ ของ ชาติ
บ้านเมือง ซึ่งมีส่วน ทำให้ เร่งรีบ และ

ให้การเจรจาสำเร็จลงไปได้ ข้าพเจ้า
ขอขอบพระคุณ และ ทวง ใจ ว่า ท่าน คง
ได้ช่วยพิจารณาถึงความเข้าใจให้แก่บรรดา
พวกทนาย โกลซิค และ บรรดาญาติ พันธ
ทุกคน ให้ทราบเรื่องด้วย รัฐชาติอัน จะ
ขอขอบคุณ เป็น อย่าง มาก ข้าพเจ้า ขอ
ขอบคุณ

พระศุลยพาทย์สุวมิถ : ใน
วณนพทายไม่ผิด ก็รู้สึกว่าเป็นความ
รู้สึกของบรรดาพสกนิกร สมาชิก ทั้งหลายมี
ความพอใจใน การ ที่ท่าน นายกรัฐมนตรี
ได้ แสดง ใจ ว่า เร่ง รีบ ขึ้น เงิน นี มี ๓๖ ล้าน
บ้านเมือง ใน วณน แยกต่าง รัฐชาติอัน ได้
พยายามทำเพื่องานเพื่อประโยชน์สุข
ของ ราษฎรตลอดมาด้วยดี เป็นที่ชมเชย
แก่พวกเราทั้งหลายอยู่แล้ว แต่ว่าเฉพาะ
อย่างนี้ในวณนหรือเท่าที่ ได้ฟัง ใน ฐานที่
เห็นอย่างเช่นทางวิทยมาแต่เมื่อคนเรารู้สึก
ว่า ความ อดทน เป็นพิเศษ ที่ท่าน นาย
กรัฐมนตรีและคณะรัฐบาลและผู้ โกลซิค
ได้พยายามทำกันแข็งขันแรงกล้าไม่เห็น
แก่เห็นดี แก่เห็นชอบ สัก ก็คง ขี้ปัญญา ใน
การ คิดว่า เขา จำนวน เงิน กสิกร ไทย
เรา จะ สูญเสีย ไป อยู่ แล้ว น ก็เลย มาได้
เฉพาะอย่างนี้ในเงิน ๓๗๐ ล้านบาท
นี้คงได้มากกว่าในเวล ๗ ปี แล้ว



อธิปไตยของกระผมก็เข้าไปด้วย โดย
เฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๖ และมาตรา
๑๒ แห่งรัฐธรรมนูญการปกครองระบ
อบประชาธิปไตย พ.ศ. ๒๕๐๒ ซึ่งมีความ
ให้สภาาร่างรัฐธรรมนูญทำหน้าที่ร่าง
รัฐธรรมนูญประกอบด้วยสมาชิกจำนวนหนึ่ง
ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงตั้ง ในการ
ที่กระผมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ผู้ใดจะ
กล่าวถึงคำไทย ๆ ในทางแสดงข้อ
เท็จจริง หรือ แสดงความเห็น หรือข้อ
สงสัย ลง ครมเนน ข้อม เภน เอกสิทธิ์ ของ
สมาชิกสภาาร่างรัฐธรรมนูญโดยเด็ดขาด
และ ในข้อ กัง คัย การ ประชุม สภาาร่าง
รัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๐๒ ข้อ ๔๘ มี
อยู่ว่า ในการประชุมสภาาร่างรัฐ
ธรรมนูญนี้ ให้ที่ประชุม ประกาศ เฉพาะ
เรื่อง ที่เกี่ยวกับ ร่างรัฐธรรมนูญ เท่านั้น
ฉะนั้นในการอธิปไตยอย่างหนึ่งอย่างใด
สมาชิก สภาาร่างรัฐธรรมนูญ ก็ย่อมทรง
สิทธิที่จะกล่าวถึงข้อใด ๆ ในทางแสดง
ข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็นหรือข้อ
สงสัย การ อธิปไตยใน เรือง นพ หรือ ชอนนถ
ยอมมระกระทำใดเท่าที่ความจำเป็น เพราะ
ฉะนั้นในการที่ร่างรัฐธรรมนูญฉบับหนึ่ง
ฉบับใด หรือ ประเทศหนึ่ง ประเทศใดมา

กำหนดหัว ต่อมาเปรียบเทียบกับ หลักการที่
เราจะใช้ทำเนนการใน รัฐธรรมนูญของ
เราต่อไปเนน เท่าที่ความจำเป็นก็ยอม
รับมากระทำได้ ทั้งนี้ก็เพราะเหตุว่า
ไม่มีความปรารถนาของธรรมนูญการปกครอง
ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๐๒ กล่าว
ไว้ว่า การที่คณะปฏิวัติได้ประกาศให้ยก
เลิก รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช ๒๕๐๒ แก่ ใช้เพิ่มเติม
พุทธศักราช ๒๕๑๕ เลียนเนน ก็โดย
ประสงค์จะให้มิใช่รัฐธรรมนูญที่เหมาละ
และให้การปกครอง ของ ประเทศเป็นไป
ด้วยความเรียบร้อยของ กวาทเนน อยู่ภายใต้
รัฐธรรมนูญฉบับเนน การที่ระใหม่
รัฐธรรมนูญเช่นรามาเนน สันควรจัดให้
มีสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วย
สมาชิกที่ทรงคุณวุฒิที่ร่าง ขึ้น ประกาศ
ไว้ ดังนั้นในการร่างรัฐธรรมนูญ
คณะ กรรมการ ขกร่างรัฐธรรมนูญ
จึง ต้อง อาศัย มติ สภาาร่างรัฐธรรมนูญ
จากความคิดเห็นของบรรดาที่าน สมาชิก
ผู้แก้ไขรติ และผู้ทรงคุณวุฒิที่หลัก
ว่า ชน ว่า ด้วย กฎหมาย รัฐธรรมนูญ
คือขก เนน การทรง การเปรียบเทียบเพช
ในมา รัฐธรรมนูญที่ร่างรัฐธรรมนูญ
ฉบับที่ยกเลิกไปความ ความมุ่งหมายของ

รัฐธรรมนูญการปกครองแห่งราชอาณาจักร
 พ.ศ. ๒๕๐๒ ฉะนั้นในรายงานการ
 ประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญซึ่งทำหน้าที่
 ร่างรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๕๑๑
 เขาใจว่าเงื่อนไขที่การขอปลายของบรรดา
 ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งผู้
 ทรงคุณวุฒิในตรงนั้นได้ข้างอิงดังหลัก
 การของรัฐธรรมนูญประเทศต่าง ๆ ไว้
 ในการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ และ
 สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญก็มีสิทธิใน
 การที่จะไปขานแจ้งขอปลายร่างรัฐธรรมนูญ
 ในที่ประชุมได้ ทั้งก็บัญญัติไว้ในมาตรา
 ๑๕๕ รัฐธรรมนูญ ราชอาณาจักรไทย
 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๒ พุทธศักราช
 ๒๕๑๑ ฉะนั้นในครั้งคราว พระมหากษัตริย์
 จะทรงให้รัฐมนตรีพ้นจาก
 ตำแหน่งหน้าที่ตามหน้าที่รัฐมนตรีจะ
 ถวายคำแนะนำใดหรือไม่ คำพยาน
 ก็ได้เรียนเรื่องราวต่าง ๆ มาประกอบขง
 นกเพื่อ เป็นกรร ในจตุล ประกอบขง
 อกปลายข้าพเจ้าต่อไป ตลอดไป ข้าพเจ้า
 จะได้เขาประเด็นในเรื่อง ตาม หัวข้อข้าง
 หนั้น ข้าพเจ้าใครขอเรียนว่าในการ
 อกถอนรัฐมนตรี โดยนายกรัฐมนตรี
 ซึ่งเป็นหัวหน้ารัฐบาลใน ระบอบรัฐสภา
 ว่าเป็นผู้ถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์

นั้น ยังมีบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญของ
 เราให้กระทำไว้ เช่นเดียวกับอำนาจการ
 แต่งตั้ง รัฐมนตรี ใน รัฐธรรมนูญแห่ง
 ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๑๕ แก้
 ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๑๕ มาตรา ๑๖๑
 ก็ไม่มีการบัญญัติเขาใจว่าพระมหากษัตริย์
 ทรงแต่งตั้งคณะรัฐมนตรี ส่วนการ
 อกถอนรัฐมนตรีโดยนายกรัฐมนตรี
 เป็นผู้ถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์
 นั้นไม่ได้ บัญญัติ เขาใจไว้ในรัฐธรรมนูญ
 ฉบับใด ๆ ในรัฐธรรมนูญของประเทศ
 ไทยเราแต่อย่างไรก็ตามก็คงเป็นที่เขาใจ
 กันว่า เมื่อ ทรง แต่งตั้ง ใดก็ควร จะ ทรง
 อกถอนได้ เพราะเหตุว่าการแต่งตั้ง
 และการอกถอน นั้น ก็เป็น ของ กันไป
 ทั้ง พระมหากษัตริย์ก็ควรจะได้ ใช้ พระ
 ราชอำนาจอกถอนรัฐมนตรีได้เช่นเดียวกับ
 อกขการแต่งตั้ง และมีข้อที่นาสังเกต
 อกอีกข้อว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักร
 ไทย พ.ศ. ๒๕๑๐ มาตรา ๑๖๑
 อกบทยบัญญัติเขาใจว่า ความเป็น
 รัฐมนตรี สักสิ้นลง เฉพาะ ติ โดย พระ
 กรมราชโองการ ทั้งซึ่งเขาจะหมาย
 ความว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่ง
 พระราชอำนาจ ในการอกถอนรัฐมนตรี

โดยมีกษัตริย์สภาหรือนายกรัฐมนตรี
เป็นผู้ถวายคำแนะนำอย่างใดอย่างหนึ่ง
ก็อาจกระทำได้ นับเป็นการทรงพระ
เจ้าโทษเอง เพราะว่าในบทบัญญัติ
แห่งรัฐธรรมนูญในมาตราอื่นไม่ได้ให้
ความแก่ข้อเท็จจริงว่า อย่างเป็นทางการ
เป็นการปกครองของไทยรัฐสภา หรือการ
ปกครองในรูปแบบใดก็ตาม การเปลี่ยนตัว
รัฐมนตรีนั้นจำเป็นต้องกระทำเมื่อปรากฏ
ว่างานหรือรัฐมนตรีผู้นั้นจะเข้ารบกวน
งานราชการตามระเบียบซึ่งเป็น
หน้าที่ของข้าราชการประจำเขาจะปฏิบัติ
ได้ ถ้าหากปรากฏว่ารัฐมนตรีนายหนึ่ง
นายใดได้ปฏิบัติราชการเหล่านั้นเขาปฏิบัติ
งานได้แล้ว ในสภากษัตริย์สภาจะตั้ง
มีการเปลี่ยนหรือเมื่อปรากฏว่ารัฐมนตรี
ผู้นั้นไม่ปรารถนารับ หรือจากความสมัคร
ใจหรือไม่ให้ความมิตตธรรมแก่ดวงบรรดา
ข้าราชการประจำ อันเป็นเครื่องมี
สำคัญของผู้บริหารหรือชนตกแก่ความ
คิดเห็นกับคณะรัฐมนตรีในสภานิติบัญญัติ
ทั่วไปของรัฐบาลหรือระบอบไทยรัฐสภา
เสียการออกไปว่า ทว่าไปกระทำการเสีย
หายกับการบริหารราชการแผ่นดินเป็น
อันมาก เช่นมีพฤติการณ์แสดงว่ามิ

รัฐมนตรีผู้หนึ่งหาประโยชน์อันมิควรได้
อันชองด้วยกฎหมายทางแผ่นดิน เมื่อ
พฤติการณ์เป็นอย่างนั้น และในคณะ
รัฐมนตรีก็ได้มีการแสดงข้อคิดเห็น
แสดงชัดแจ้งจริงและได้มีมติว่าไม่อาจ
แน่นอนเช่นนั้นแล้ว ก็สมควรอย่าง
ที่ควรให้ นายกรัฐมนตรี ซึ่งเป็นหัวหน้า
รัฐบาล และรับผิดชอบในการบริหาร
ราชการแผ่นดิน หรืออาจกล่าวได้ว่า
เป็นประมุขฝ่ายบริหารนั้นเข้ามาในการ
ที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งนั้นโดยไม
ต้องนำเรื่องนั้นเข้ามาปรึกษาในรัฐสภา
ก็ให้ถวายความเห็นตรงไปยังพระมหากษัตริย์
เพราะว่าในรูปของรัฐสภา
พระมหากษัตริย์ก็เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหาร
อยู่แล้วประการหนึ่งด้วยเหมือนกัน ฉะนั้น
กระผมจึงเห็นว่าในการที่จะมีบทบัญญัติ
ไว้ในรัฐธรรมนูญ ให้ นายกรัฐมนตรี
ถวายคำแนะนำต่อพระมหากษัตริย์ เพื่
ทรงถอดถอนรัฐมนตรีออกจากตำแหน่ง
ได้กระเป็นการสมควรอย่างหนึ่ง

พลโท วิชัย พงศ์อนันต์ :
สำหรับระเบียบวาระในข้อนี้ ก็อันอัน
ข้าพเจ้าใคร่จะให้เสนอในหลักการที่เข
มาไทยเฉพาะอย่างหนึ่งแล้วจึงอาจพิจารณา



ตำแหน่งของรัฐมนตรีจนกระทั่งทำให้หลาย
 ปรุปรุกกันจน เห็นต้นฉัตรพระพันวัส
 ความแห่งทั้งภคระโก ในเมื่อสภาได้มี
 มติไม่ไว้วางใจหรือสภาได้ส่งลงหลวง
 ความแก่บารพรัฐมนตรีอันสักลง รัฐ
 มंत्रीคนนั้นจะออกพระพันใฝ่เหมือนกัน และ
 นอกจากนั้นสำหรับภคระพัน จากตำแหน่ง
 เกษมชีพตวงนั้น เขาที่ใครภคระพันเขาไว้
 ในรัฐธรรมมณูญญิตต์แล้ว ๆ มาเห็นว่า
 เกษมชีพตวงตาย การลาออก ภคระชาติ
 ทุนสมบัติ หรือผลกษณะอันตลึงห้าม
 ส่วนแถว ต้นฉัตร รัฐมนตรีจะ ถวายคำ
 และมาให้ รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งนั้น
 เช่นตั้ง เห็น ที่ท่าน สมาชิกผู้เกียรติ
 กล่าวนแล้วว่า เราไม่เคยทราไว้ แต่ใน
 การที่เราจะร่าง รัฐธรรมมณูญญิตต์อัน
 ขาวระของพระเจ้าผู้ทุกแห่งทุกมุมเหมือน
 กันว่าเราควร จะ ทำ เน้น รอย ตาม รัฐ
 ธรรมมณูญญิตต์แล้ว มาหรือเราควรจะ
 เปลี่ยนแก้ลงแก้ไขประการใดนั้น ก็ต้อง
 ว่าบรรดาท่านสมาชิกทั้งหลายที่ทรงคุณ
 ะ โท ให้คิด คิด เห็น ในส่วนตัวของ
 ข้าพเจ้านั้นก็มีข้อพิจารณาอยู่เหมือนกัน
 ว่าในการที่รัฐธรรมมณูญญิตต์แล้ว ๆ มา
 ถ้าไม่มีการ ระ ตรีศ ไม่มีการ ัญญิตต์
 ในรัฐธรรมมณูญญิตต์ ให้ นายกรัฐมนตรี

ได้ นำความกราบบังคมทูลเพื่อให้รัฐ
 มंत्रीพ้นจากตำแหน่ง ทั้งนั้นของพวก
 ว่าเป็นสิ่งอันมีอันแล้ว ๆ มาอัน รัฐบาล
 ที่ระบริหารราชการของประเทศนั้นต้อง ได้
 วยความไว้วางใจจากรัฐสภาอันเป็น ึ่ง
 สำคัญอย่างสูง นอกจากนั้นแล้วจากรัฐ
 มंत्रीเก็บสิ่งทรงเกียรติ กายที่ระพันจาก
 ตำแหน่งนั้นก็ต้องไป ในสภายณะที่มกจะ
 มีผลกษณะเจกเป็นต้น ว่าลาออกทั้ง คณะ
 หรือลาออกเอง ในท่านองนั้น นี้ไม่
 ใช่ว่าผู้ลาออกของท่านองนั้น เพราะฉะนั้น
 จึง ไม่ นุขมณูญญิตต์แล้ว คง เขาไว้ ในรัฐ
 ธรรมมณูญญิตต์ อย่างไรก็ตาม รัฐธรรมมณู
 ญญิตต์ใหม่ลง แม้ ว่า เรา จะ ัญญิตต์ ไว้
 ข้าพเจ้าก็คิดว่า ไม่เช่นการ เสีย หาย
 เหมือนกัน เนื่องจากความดีของสภา
 แล้วมากอัน ที่ ทรายนแล้วจว่า รัฐบาล
 แลลงน โยภคระสภา แต่ไม่มีการขอ
 ความไว้วางใจ นี้เพราะลักษณะของกษณะ
 ผลิตผลกว่าแล้วมา ถ้าหากว่าจะให้
 นายกรัฐมนตรี สามารถที่จะ นำ ความ
 กราบบังคมทูลหรือให้ รัฐมนตรี พ้น จาก
 ตำแหน่งกทำไ แต่หากว่ามีมติเช่นนั้น
 ก็จาเห็นที่ซึ่งวางใจเช่นใจเหมือนกัน ไม่
 ใ้คิดว่าถ้าไทยจะระกรรก็ได้เมื่อมีความ
 จำเป็น โดยนที่จริง เห็นว่า รัฐมนตรีทำ

คนเสียหายน่าเสียดายประเทศชาติเสีย
 ฝ่ายราชชอเสียดายคณะรัฐมนตรีทั้ง ๆ ที่ให้
 ลาลอกกโนเมยอมาออก ก็ขอพวงซึ่งเคย
 ภิเษมกัน ใน ลักษณะ บาง อย่าง ข้าง ข้าง
 อกนแต่จริง ขอพระต้อง ใช้สติหรือบท
 บัญญัติไว้ตั้งแต่นานกโต แต่ว่าทำใน
 การที่มีความจำเป็น โดยแท้จริงเท่านั้น
 แต่โดยธรรมดาหรือ รัฐมนตรีเห็น
 ทรงเกียรติ เราจะไม่กระทำหรือว่า
 คำเนนการให้ ปลด หรือ ให้ ออก ไป ใน
 ถานคงนบ ข้าพเจ้าเห็นว่าในเรื่องนี้
 ข้าพเจ้าเห็นด้วยว่า ถ้าหากว่าบัญญัติ
 เอาไว้ก็จะต้องมีเงื่อนไขเป็นพิเศษ

หลวงประกอบนิติสาร : ข้าพเจ้า
 จะกล่าวต่อไปว่าเมื่อ ข้าพเจ้าท่าน สมาชิก
 สังกษานโตโตกล่าวมาแล้ว ก็ขอประทาน
 ขอลงด้วย แต่ว่าความ ประสงค์ของ
 ข้าพเจ้าจะขอเรียนท่านประธาน ขอบากจะ
 เรียนไปในคำนำหลักการหรือ หลักเกณฑ์
 ของรัฐธรรมนูญว่า เพราะเหตุใด
 รัฐธรรมนูญฉบับเก่า ๆ ที่เรามีมาของ
 ๓๐ ปี จึงไม่มบทบัญญัติว่าด้วยพระราช
 ธานางพระมหากษัตริย์หรือ รัฐมนตรี
 พ้น จาก ตำแหน่ง ตาม คำ แนะนำ ของ
 นายกรัฐมนตรีหรือไม่ ตามคำแนะนำ
 ของรัฐมนตรีก็ตาม จนกระทั่งถึง

ปัจจุบันคือ รัฐธรรมนูญปกครองฉบับ
 นี้หรือว่าที่ ได้ อยู่ใน ขณะนี้มบทบัญญัติว่า
 พระ มหากษัตริย์ ทรง ให้ คณะ รัฐมนตรี
 พ้น จากตำแหน่งได้เกินฉบับหลังที่สี่และ
 เช่นฉบับใหม่ก็ลงกล่าวถึงหลาย ฉบับ
 ก็เห็นเหตุแห่งความจำเป็นมาที่ขอพวง
 ก็หาว่าละมีส่วนร่างรัฐธรรมนูญ ใน ข้าง
 ครองทางคราว ไม่ใช่ร่างรัฐธรรมนูญ
 ครองก่อน ๆ เหล่านี้มีไม่กตงเรกของพระ-
 ราชธานางพระมหากษัตริย์หรือ ทรง ให้
 รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่ง ไม่เคยลมี
 ได้พิจารณาโดยละเอียดถี่ถ้วน แต่
 เหตุผลที่ไม่บัญญัติเช่นพระราชธานางให้
 รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งในรัฐธรรมนูญ
 ฉบับก่อน ๆ นั้น ก็โดยที่ร่างรัฐธรรมนูญ
 ในสมัยนั้นตลอดทั้งใหม่ฉบับและฉบับ
 รัฐธรรมนูญนั้นให้เหตุผลว่า ในการที่
 นายกรัฐมนตรีตั้งรัฐมนตรีประจำคณะ
 รัฐสภาได้น่ากราบทอง คมทูลพระมหาก-
 ษัตริย์ทรงแต่งตั้งรัฐมนตรีและตั้ง รัฐ-
 มนตรีทั้งคณะนั้น ถ้าหากว่ามบทบัญญัติ
 รัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชธานางพระมหาก-
 ษัตริย์หรือ รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งหรือ
 ลาลอกกโนเมยอมาออกแล้ว รัฐมนตรีได้แล้ว
 ก็คงจะมีสิ่งใด ที่คิดไม่ไว้ว่าในเวลา



หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปรา-

โมช: ท่านผู้เป็นประธานที่เคารพ กระผม
 เสียใจที่จะต้องขานมาแสดงความเห็นที่ไม่
 เห็นตรงกับท่านสมาชิกวุฒิสภากระทันหัน
 ไปเมื่อคะก่อนเสียอกแล้ว สภาท่าน
 คงจะเข้าใจของกระผม มีหน้าที่ จะ
 คงร่างรัฐธรรมนูญตามหลักการ และ
 เจตนารมณ์ ของ ระเบียบประชาธิปไตย
 กระผมก็อยากจะขอประธานกรวยเร่ง
 ท่านประธานทั้งๆที่ท่านคงทราบอยู่แล้ว
 ว่าเจตนารมณ์ ของ ระเบียบประชาธิปไตย
 นั้นคือการปกครองที่คงอยู่ได้ด้วยความ
 เชื้อต่อ ด้วยความรับผิดชอบของทุกคนทุก
 คนที่มีส่วนเกี่ยวข้องของทุวงการที่เสียสละ
 ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว หรือมีที่จะ
 สละตำแหน่งใด ๆ ได้ เพื่อความเห็นอัน
 สุจริต นักเป็นเจตนารมณ์ทั่วไปของ
 ระเบียบประชาธิปไตย การที่เราจะร่าง
 รัฐธรรมนูญขึ้นมาใช้ในโอกาสต่อไป
 เพื่อให้เกิดประชาธิปไตยขึ้นในเมืองไทย
 กระผมก็เห็นว่าเราควรจะต้องถือเจตนาร
 มณ์ต่าง ๆ ของประชาธิปไตย นี้ไว้เป็น
 หลักสำคัญในการที่จะได้บัญญัติข้อความ
 ใด ๆ ลงไปใน รัฐธรรมนูญ ที่จะมีต่อไป
 ในอนาคต สำหรับความศรัทธาให้นายก
 รัฐมนตรี ควร ยังคงคงอยู่พระมหากษัตริย์

ไททรงฉัตร รัฐมนตรีคณะ นี้ เวลาก็
 านยังมีหลักเพิ่มเติมด้วย แล้วเป็นหลัก
 ซึ่งกระผมมีความเห็นส่วนตัว เห็น
 หลักที่ขอเจตนารมณ์ของประชาชนไทย
 คือว่า เจตนารมณ์ของประชาชนไทย
 แล้ว ก็อย่างที่ท่านสมาชิกวุฒิสภา
 ไทยต่างมา ถ้าหากว่า รัฐมนตรีคณะ
 มีความเห็นที่ตรงกับคุณธรรมที่
 เอง มีหน้าที่ขอที่จะได้ลาออกไป เพราะ
 คงไม่สามารถที่จะทำเนนการให้เกินประ-
 โยคนต่อไปได้ นักเป็นเรื่องของความ
 รับผิดชอบ ความรับผิดชอบตัวเอง นอก
 จากนั้นถ้าหากว่า รัฐมนตรีคณะ ได้ได้กระทำ
 การ ผิดพลาดเสียหายให้ เกิดขึ้น จนรัฐ-
 มนตรีด้วยกันเห็นว่าเกิดความผิดพลาด
 แล้ว ก็ขอขอรัฐมนตรีมนตรีจะต้องลา
 ออกไปด้วยตนเอง เพื่อไม่ให้เกิดความ
 เสียหายแก่หมู่คณะ นักเป็นเจตนารมณ์
 ของ กระผมแล้วผู้สภาก็มีสิทธิที่จะพิจารณา
 ติของและลาออกไปไทยไม่ก่อความเดือด
 ร้อนให้แก่ผู้อื่น ระเบียบประชาธิปไตย
 คงอยู่บนหลักนี้ คือเป็นหลักของความ
 เชื้อต่อไว้วางใจ ความรับผิดชอบ การ
 ปฏิบัติตนให้ ถูกแก่กาลเทศะในทุกเมื่อ
 เป็นหลักที่ควรส่งเสริมสนับสนุนเป็นอย่าง
 ยิ่ง จงขอให้คุณช่วยกันคิดมอญต่อไป คน



ที่ไม่ยอมจะรัฐสํานักผล ไม่มีความรับผิดชอบ
 ต่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แต่ขณะ
 เดียวกันกลับถว้และเจตนาารมณีกษณะ
 ของ สําคัญ อยู่ อย่าง ที่ ท่าน สมาชิก สุ่ม
 เกียรติได้กล่าวมาแลวนั้นเองว่า ถึง
 แม้ว่ในระบอบประชาธิปไตยซึ่งนเรศรัฐ
 มนตรีไม่มีอำนาจที่จะถอดรัฐมนตรีออก
 ยังมีทางทำไ้ลาหกว่าเกศรัฐมนตรีซึ่ง
 เป็นแกะค่าขึ้นมาคนหนึ่งในคณะ รัฐสภา
 ก็ลาออกทั้งคณะ แล้วเมอกลับคงรัฐสภา
 ใหม่ก็ไม่มีผล ของแกะค่านั้น อยู่ ในคณะ
 ด้วย ซึ่งก็พอแก่ความประสงค์ เพราะ
 เหตุการณ์เช่นนี้ ไม่ใช่เรื่องที่จะเกิดขึ้น
 ทุกวัน ในการตั้งคณะรัฐสภาแล้ว
 รัฐมนตรีคงจะได้อำนาจแล้วโดยรอบ
 คอบที่จะเอาบุคคล เขามา เป็นรัฐมนตรี
 เวียงเช่นนี้ไม่น่าจะเกิดขึ้นได้ แต่ถึงจะ
 เกิดขึ้นได้ ซึ่งไม่ใช่เป็นการประจำ แต่
 ว่างาน ๆ ทยุกัน ก็น่าจะทำไ้โดยหรือ
 การซึ่งถูกต้องกับเจตนาารมณของระบอบ
 ประชาธิปไตยด้วย การที่เราจะอนมต
 ใหม่ขอขบัญญัติคนชนในรัฐธรรมนญของ
 เมืองไทยนั้น กระผมเห็นว่าเช่นการยอม
 รับผิดไว้หลายอย่างซึ่งเสียหายแก่เกียรติ
 ภูมิของประเทศไทย ก็พอทุกนครั้งไ้
 ทรงมาเราเท่ากัขบว่า คนที่จะเรียน

รัฐมนตรีในเมืองไทยเราคือไปข้าราชการ
 คนหน้าตามเขามาเป็นเมคไรก็ได้ คน
 หน้าตามชนบท เมอสมลาออก ไม่ก็
 ความรับผิดชอบ ต้องให้เขาไ้ออก จึงจะ
 อด คนเช่นนั้นข้าราชการจึง ท่านประ
 ธานัดเคารพ แต่กว่าที่เราจะยอม
 ออกมาโดยเบ็ดเพียงจรวักไว้ในรัฐธรรม
 นญลัษ การเล่นการเมืองในระบอบ
 ประชาธิปไตยมีเจตนาารมณ มลัษรด ม
 กิตกาทก้อย่าง ซงทวโลก เขากรุกนค้อย
 แคววถ้าเราจะมาเขียน รัฐธรรมนญของ
 เราลงไปเช่นนี้ ไม่ใช่เป็นการตลกหัว
 ตระปี่โขง เขียว อย่าง ที่ท่าน สมาชิก สุ่ม
 เกียรติได้ว่า แต่เห็นการยกมือรับจากคน
 ไทยทั้งชาวเราคนไทยก็จะเล่นฟุตบอลกับ
 เขาย่าง แต่เล่นไม่เป็น ไม่รู้หลัก ถ้า
 เล่นแล้วเขวเซกว เพราะฉะนั้นระบอบ
 ใด ๆ ถ้าหนักไว้เป็นพิเศษ กว่าที่ คนอื่น
 เขาเล่นกัน กระผมซึ่งมองไม่เห็นว่
 จะเห็นเกียรตลวงใหม่ จึงอยู่ อววม
 นญการปลัดคงแผนทินในชนก ขำขุขณ
 ขอขบัญญัติคนอยู่ แต่ขณะเดียวกันเรา
 ต้องยอมรับผิดว่การจะ ในปัจจุบันเช่นการจะ
 ที่ไม่ใช่ปกติตาม ระบอบ ประชาธิปไตย
 ขานเมอสมเหตุการณ มีความจำเป็น
 ของอชงวระบอบปลัดครุสกับทอระบอบ



นไปก่อน และเพื่อประโยชน์ของงาน
 เมืองเอง แต่ว่าอย่างไรก็ตาม ของเหล่านี้
 เป็นของชั่วคราว การร่างรัฐธรรมนูญ
 เราจะต้องคิดถึงระยะเวลาข้างหน้าซึ่งเป็น
 ระยะเวลาอันยาวไกล เมื่อเหตุการณ์ต่าง ๆ
 ใดกลับกันเข้าสู่สภาพปกติแล้ว เรา
 ไม่ควรจะให้เขาขอยกญัตติขึ้นเป็นขอยกญัตติ
 ในยามวิกฤตเข้ามาใส่ไว้ด้วย และโดย
 เฉพาะอย่างยิ่ง เมื่อขอยกญัตติขึ้นเกินข้อ
 กัญญัติซึ่งทำให้น่าจะเกิด ความ คับ
 ขายขึ้นสำหรับคนไทยทั่วประเทศไทยที่ระ
 ดงค์เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญว่า รัฐมนตรี
 ของไทยคือไปอาจจะต้องลงกับไล่ฮอก
 กันก็ได้เนะ นึกตกกันอย่างชวบ้านไม่น่า
 จะส่งเสริมกัน กระผมมีความวิตกใน
 ขอนและรู้สึกว่าจะไม่เป็นประโยชน์อะไร
 เหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น โอกาสที่จะเกิด
 ขึ้น กระผมรู้สึกความน้อย และกระผม
 ยังมั่นใจอยู่เสมอว่า คือไปคนไทยเรา
 จะต้องมีความรักชอบมีความรู้สึกสำ
 นึกในหน้าที่ใน ระบอบ ประชาธิปไตยไม่
 น้อยกว่าชาติใดในโลก เหตุใดในเรา
 ระมาร่างรัฐธรรมนูญ ประณามให้ตัวเรา
 เองหรือควหาหน้าไว้ก่อนว่า เราจะตั้ง
 มคนเช่นนั้นเกิดขึ้น เหตุการณ์ที่เกิดขึ้น
 หมดแล้ว แต่เราไม่รู้สึกหรือผกผันแ

นอน แต่ความเมื่อเกิดขึ้นแล้วก็ไม่ใช้เรื่อง
 ของเราเองเกิดขึ้นซ้ำอีก และกระผม
 เห็นว่าเราควรพิจารณาคนไทยด้วยกัน
 ในแง่ที่ไว้ก่อน แล้วขอยกญัตติกระผม
 เห็นด้วยความ สจริตใจว่าไม่จำเป็นที่จะ
 ต้องมี และเพราะเหตุว่าถึงแม้ว่าจะเกิด
 เหตุการณ์เช่นนั้นขึ้น ท่านสมาชิกสม
 ภาษณ์ที่ตกลงใจแล้วว่ามีทางออก
 อย่างที่ระบอบประชาธิปไตยอันเราทำกัน
 มีทางออก คือรัฐสภาสามารถที่จะ
 และคงเข้ามาใหม่ ก็ไม่มีความ กัหมค
 เรื่องกันไป ไม่มีความจำเป็นที่จะต้อง
 รัยหลักการไว้พิจารณา

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 เมตไม่มี ท่าน ผู้ใด อภิปราย คือไป แล้ว
 ข้าพเจ้าขอมติต่อสภาว่า ท่านผู้ใดเห็น
 ว่าควรจะให้ เห็นว่า พระมหากษัตริย์ทรง
 ให้รัฐมนตรีพ้นจากตำแหน่งตามกฤษฎีกา
 รัฐมนตรีถวายคำแนะนำได้ ไปรตถ
 มชชน

(มีสมาชิกยกมือ ๖๐ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ได ไปรตถกมชชน
 (มีสมาชิกยกมือ ๓๖ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 เห็น อันว่า พระ มหากษัตริย์ ทรง ให้

รัฐมนตรี พ้นจากตำแหน่งตามต้นนายกรัฐมนตรีถวายคำแนะนำได้

ต่อไป ๓๐ อานาบริหารทหารพระมหากษัตริย์ทรงใช้ทางรัฐบาล พระครุประการใดในส่วนที่เกี่ยวข้อง

๓๐.๑ ทรงแตราพระราชกำหนดพลตำรวจโท บรรดชื่อ เรื่อง-ตระกูล : อานาบริหาร พระมหากษัตริย์ทรงใช้ทางรัฐบาล ในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทรงแตราพระราชกำหนดนั้น จะตราประกาศใด ข้าพเจ้าใคร่ขอเรียนว่าในการปกครองโดยรัฐสภา ซึ่งพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขแห่งรัฐนั้น อานาบริหารทหารพระมหากษัตริย์ จะทรงใช้ทางรัฐบาลด้วยการตราเป็นพระราชกำหนดแทนกฎหมายนั้น ตามหลักคืออยู่ด้วยกันมาโดยมกระทำได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับปี พ.ศ. ๒๔๗๕ ก็ได้เคยบัญญัติเอาไว้ในมาตรา ๕๒ ว่า ในเหตุฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุมสภาผู้แทนราษฎรให้ทันทั่วถึงพลโท พระมหากษัตริย์ทรงตราพระราชกำหนดให้ใช้ได้ ทั้งคดี เช่น พระราชบัญญัติให้ ในคราวประชุมสภาให้หน้าพระราชกำหนดนั้น เสนอต่อสภาเพื่อรับอนุมัติ สตรีเจ้าสภาอนุมัติแล้ว พระราชกำหนด

นั้นก็เป็นพระราชบัญญัติ ถ้าสภาไม่อนุมัติ พระราชกำหนดนั้น ก็เป็นอันตกไป ทั้งนี้เพราะเหตุที่ว่าพระราชบัญญัตินั้นจะตราขึ้นโดยไทย อานาจนบทบัญญัติเท่านั้น ส่วนฝ่ายบริหารนั้นจะตราพระราชบัญญัติไม่ได้ แต่ในทางคราวก็มีความจำเป็นที่จะต้องใช้ตราพระราชบัญญัติขึ้นใช้ และสภาก็มีได้ประชุมกันตลอดคดี และถ้าจะเรียกประชุมสภาต่างจะไม่มีทันถึงเหตุการณที่เกิดขึ้น ฉะนั้นถ้ารัฐธรรมนูญฉบับที่ตราวางต่อไปนั้นมีการกำหนดการประชุมสภาเกินคราว ๆ เช่น รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรฉบับก่อน ๆ ก็มีความจำเป็น หรือ รัฐธรรมนูญฉบับที่ตรา จะวางต่อไปนั้น จะต้องให้อานาบริหารทหารตราพระราชกำหนดขึ้นใช้ ทั้งคดีทั้งพระราชาธิบดีซึ่งออกโดยอานาของฝ่ายนิติบัญญัติ

พลโท วิชัย พงศ์อนันต์ : สิริหรือ พระราชอำนาจในการตราพระราชกำหนดนั้นพบในบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแก้ไขแล้วมา โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๗๕ มาใช้เดิมเดิม ๒๔๗๕ ในมาตรา ๕๐ ได้บัญญัติว่า ในเหตุฉุกเฉินซึ่งจะเรียกประชุม



ต้นจระวัดศึกษาความปลื้มอกปลื้มใจเส้าการณะ และ
 เรขก ประมุขรัฐสภาไทยเห็นทวงค หรือ
 ระตว่างสภาอุกยท พระมหากษัตริย์
 ทรงตราพระราชกำหนดให้โดยบังคับ และ
 นอจากนั้นด้วยมกลวดลงว่า เป็นระบอบ
 ชยในสมัยประชม ถ้าคณะรัฐมนตรี
 เห็นว่า พระราชบัญญัติโดยยโตอันเกี่ยวก
 ภาวมคากทหรือคการเงิน ภายอาทรหรือ
 เงินตราจะตองใ รัยการพิจารณาโดย
 ทวง กิจาเป็นจระตองออกพระราชก
 หนดเหมือนกัน เพราะฉนั้นพระราช
 กำหนด กหมายความว่า เป็นกฎหมายอัน
 ทนงซึ่ง ในรัฐสภาทความจำเป็น ถ้า
 ทากว่าไม่ให้พระมหากษัตริย์ไคมีอำนาจ
 ที่ระตราเป็นพระราชกำหนดให้เขาจะเป็น
 การเสียทาย แม้ประเทศชาติ ส่วนรวม
 เหมือนกัน และเราเคยตราบัญญัติ
 ไว้ ใน รัฐธรรมนูญ ฉบับที่ แล้วมาแล้ว
 เพราะฉนั้นข้าพเจ้าเห็นว่า กควรระ
 ชำนาจแก่พระมหากษัตริย์ทรงตราพระ
 ราชกำหนดให้

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 เมือไม่มีท่านใดออกประท้วงไป ข้าพเจ้า
 ขอหมักข้อสภาว่า ท่านใดเห็นว่าทรง
 ตราพระราชกำหนดให้ ไปรตยกันคณ
 (มีสมาชิกรายกมธ ๗๖ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 ท่านใดเห็นว่าไม่ให้ ไปรตยกันคณ
 (ไม่มีสมาชิกรายกมธ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ :
 ไม่มี จึงเป็นอันว่าสภาลงมติให้ทรง
 ตราพระราชกำหนดให้

ข้อไป ๑๐.๒ ทรงตราพระราช
 บัญญัติไทยไม่ขัดคอกกฎหมาย

พลตำรวจโท บรรลือ เรือง

ตระกูล : ในทวชอทวชานาจรบริหาร
 ทพระมหากษัตริย์ทรง ให้ตั้งรัฐสภา
 ภายกกับทรงตราพระราชบัญญัติ ไทย
 ไม่ขัดคอกกฎหมายจะควรประการใด
 ข้าพเจ้าไคระขอเรียนว่า พระราชบัญญัติ
 นี้เป็นยทกฎหมาย ซึ่งออกโดยฝ่าย
 บริหาร ฉะนั้นจึงเป็นธรรมคาลัยเองจะ
 ตองไม่ขัดคอกกฎหมาย หรือพระราช
 บัญญัติ เพราะการขัดคอกกฎหมายนั้นเป็น
 หนักคของรัฐสภาแต่ฝ่ายเดียว พระ
 ราชบัญญัติจะพง คคกโตกไทยฮาศัก
 พระราชบัญญัติซึ่งออกไว้แล้ว คคพระ
 ราชบัญญัติวางหลักใหญ่ ๆ ไว้ ส่วน
 พระราชบัญญัติกานนคไคมีสถึงถึงราย
 ละเอียตต่าง ๆ ทั้งจะเห็นไคจากพระ
 ราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน
 พ.ศ. ๒๔๗๕ ไคบัญญัติเอาไว้ว่า ให้



มีอำนาจออกกฎหมายแบ่งส่วนราชการ
ของกรมใดเพื่อให้งานดำเนินต่อไปด้วย
ที่ ข้าราชการเหล่านั้นซึ่งไปไว้ตามคำสั่ง
อันเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารระดับรอง
พระราชกฤษฎีกาเพื่อให้ได้มาซึ่งราย
ละเอียดต่าง ๆ แล้วจึงเป็นการวางระเบียบ
ราชการของกรมนั้นไว้ เพื่อประโยชน์
ในการบริหารราชการแผ่นดินต่อไป และ
กฤษฎีกาดังกล่าว ภายหลังโดยทาง
หรือหลังการที่ทรงไว้ พระราชกฤษฎีกา
ฉบับนี้ย่อมไม่ขัดต่อกฎหมาย ฉะนั้น
รัฐธรรมนูญราชอาณาจักรไทย พ.ศ.
๒๔๗๕ มาตรา ๕๖ จึงได้บัญญัติเอา
ไว้ให้พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราช
อำนาจที่จะตราพระราชกฤษฎีกาโดยไม่
ขัดต่อกฎหมาย และปรากฏว่ารัฐ
ธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยทุกฉบับ
ได้โดยบทบัญญัติดังกล่าวไว้ ทั้งนี้เพื่อ
ให้เห็นจะต้องมีอยู่ในการบริหารราชการ
แผ่นดิน ฉะนั้น การที่ใดให้อำนาจ
พระมหากษัตริย์ที่จะตราพระราช
กฤษฎีกาได้นั้น กระผมจึงเห็นว่าเพื่อ
ประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน
ก็สมควรที่จะให้พระมหากษัตริย์ทรงมี
พระราชอำนาจในการออกพระราชกฤษฎีกา
ไทยไม่ขัดต่อกฎหมายใด ๆ ไว้ใน

รัฐธรรมนูญ.

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
เมื่อไม่มท่านผู้ใดขอประท้วงต่อไปแล้ว
ข้าพเจ้าขอมีมติขอที่ประชุมว่า ท่านผู้ใด
เห็นว่าทรงตราพระราชกฤษฎีกา ไทยไม่
ขัดต่อกฎหมายใด ๆ โปรดยกมือขึ้น
(มีสมาชิกยกมือ ๑๐๑ คน)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ได้ โปรดยกมือขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ:
ไม่มี เป็นอันว่าให้ทรงตราพระราช
กฤษฎีกาไทยไม่ขัดต่อกฎหมายใด ๆ ที่
ไป ๑๐.๓ ทรงประกาศใช้กฎอัยการศึก
พลตำรวจโท บรรลือ เรือง
ตระกูล : โดยเฉพาะหัวข้อความ
บริหารพระมหากษัตริย์จะทรงใช้ทาง
รัฐยาบในการทรงประกาศใช้กฎอัยการ
ศึกจะควรประการใดนั้น ได้ปรากฏใน
บทบัญญัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราช
อาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา
๕๓ ที่ได้เคยบัญญัติเอาไว้ว่า พระมหาก
ษัตริย์ทรงประกาศใช้กฎอัยการศึกตาม
ลักษณะและวิธีการ ในพระราชบัญญัติกฎ
อัยการศึก ในฐานะที่พระองค์ทรงเป็น
ประมุขของชาติและได้เป็นฝ่ายบริหาร



ประเทศ การประกาศใช้กฎหมายการศึกจึงเป็นการสมควรที่ควรถวายพระราชอำนาจให้พระองค์ทรงกระทำด้วยความเหมาะสมตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยของเราทุกฉบับ แม้แต่ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับ พ.ศ. ๒๔๗๕ แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา ๑๑๐ ก็บัญญัติความเห็นในใจด้วยเหมือนกันว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่งพระราชอำนาจในการที่จะประกาศใช้กฎหมายการศึกตามลักษณะและวิธีการตามกฎหมายว่าด้วยกฎหมายการศึก ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องประกาศใช้กฎหมายการศึกเฉพาะแห่งเป็นการรบรบน เจาหนาทหลายทหารยอมกระทำไปตามกฎหมายว่าด้วยกฎหมายการศึก ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการที่จะรักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองในยามที่บ้านเมืองไม่ปกติ จึงควรที่จะให้มีบทบัญญัติมากลางไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ดังที่เคยบัญญัติไว้แล้ว เพราะฉะนั้นสมมติเห็นด้วยว่าควรจะมีบทบัญญัติตามหัวข้อข้างบนไว้ เพื่อให้พระมหากษัตริย์ทรงใช้ทางรัฐบาลในการที่จะประกาศใช้กฎหมายการศึก

หลวงประกอบนิติสาร (กรรมการการระดมยวาระ) : ข้าพเจ้าขอขอบพระคุณท่านสมาชิกผู้มั่งคั่งที่ได้อธิบายมาแล้ว ที่ได้ชี้แจงให้ที่ประชุมฟังถึงบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแล้ว ๆ มาเกี่ยวกับการใช้กฎหมายการศึกในกรณีพิเศษหรือเฉพาะแห่ง เพื่อความเข้าใจอันดีแก่ที่ประชุมนี้ ข้าพเจ้าอยากจะขอประทานอนุญาตท่านประธานขานแจ้งสักเล็กน้อยว่า เหตุใดกรรมการจึงเขียนมาสั้น ๆ ว่า "ทรงประกาศใช้กฎหมายการศึก" โดยไม่กล่าวถึงรายละเอียดอะไรอีก หรือจะยกเว้นอะไรอีก ทั้งนี้เพราะกรรมการมีความคิดว่าพูดในหัวข้ออำนาจบริหารพระมหากษัตริย์ทรงใช้ทางรัฐบาลแล้วก็น่าจะเขียนไว้เพียงสั้น ๆ เท่านั้น แต่ว่าทั้งนี้ไม่ได้หมายความว่า เป็นการขัดรัฐธรรมนูญการระดมยวาระรัฐธรรมนูญที่จะไปใส่เงื่อนไขหรือข้อยกเว้นพิเศษอะไรในรัฐธรรมนูญ เพราะสิ่งเหล่านั้นเป็นสิ่งที่ปลุกขอย การที่ผู้บังคับการทหารชั้นบังคับของพันหรือผู้บังคับการเรือขย อาจประกาศใช้กฎหมายการศึกได้เฉพาะท้องถิ่นและเฉพาะเหตุการณ์ตามกฎหมายว่าด้วยกฎหมายการศึกนั้น ความจริงเห็นข้อยกเว้นเท่านั้น และถ้าพิจารณาไปโดย

ซึ่งก็เป็นเรื่อง การ ทักท้วงหมาย ให้ คำนำ
หรือเรื่อง การ ให้ อำนาจ ส่ง ไป จาก พระ-
ราช คำนำ ของ พระมหากษัตริย์ แห่ง
เพราะฉะนั้น เป็น เพียง ขอบเขต หนึ่ง ซึ่ง ถ้า เรา
ดู ใน ห้วง ขอบ ท้อง หลาย ที่ ผ่าน ๆ ง่าย จะ เห็น ว่า
ทุก ๆ ห้วง ขอบ ของ ขอบเขต นี้ จะ มี ประโยชน์
การ มา ได้ การ มี ได้ นำ มา ส่ง ไว้ ปล่อยให้
เป็น เสรีภาพ ของ ท่าน คณะ กรรมการ การ
ยก ร่าง รัฐธรรมนูญ ที่ จะ ไป คิด ไป ค้น ว่า
อะไร เหมาะ สม ที่ ควร มา บรรยาย ไว้ โดย
ละเอียด อย่างไร โดยเฉพาะ อย่าง ยิง
ถ้อย คำ ที่ ใช้ ใน ห้วง ขอบ นี้ ไม่ มี หมาย ให้ ผล
มี ที่ กรรมการ ยก ร่าง ว่า คำ ดัง นั้น
โดย ใช้ ถ้อย คำ อย่าง เดียว กัน หรือ สัน เหา
กัน หรือ ยาว กว่า หาก เป็น เช่น นั้น นี้
เพราะฉะนั้น โปรด ด้ ความ เด็ด ใจ ตาม น
ด้วย

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
เมื่อไม่มท่านผู้ใดอภิปราย ข้าพเจ้าขอ
มตด้วยที่ประชุมว่า ท่านผู้ใดเห็นว่าควร
ประกาศใช้กฎหมายการศึกไทย โปรดยกมือ
ขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑๐๑ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ได้ โปรดยกมตขึ้น
(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:

ต่อไป ๑-๐.๔ ทรงประกาศสงคราม
๑๐.๕ ทรงทำหนังสือสัญญาต่อไปนกับ
ต่างประเทศ ๑๐.๕.๑ สัญญาสงบศึก
๑๐.๕.๒ สัญญาสันติภาพ ๑๐.๕.๓
สนธิสัญญามีสมาชิกไทยกับประเทศที่
ระบอบการปกครองแตกต่างตามข้อ
บังคับแล้ว ดังที่ได้นำท่านทั้งหลาย ไป
ต่อไปนข้อให้ท่านผู้ใดเสนอมา ได้
อภิปรายในการประชุมที่ ๑๐.๔ ก่อน

นายถนอม ชูกลมงคล: ท่าน
สมาชิกคณะกรรมการระบอบการปกครองได้
ชี้แจงเกี่ยวกับข้อเสนอนี้ว่าท่านนายเมธ
ทรงเห็นว่าวัตถุประสงค์ในการทบทวน
การปกครองไทยเสนอเห็นข้อเสนอนี้
เป็นแต่เพียงเสนอหัวข้อใหญ่ ๆ ส่วนใน
รายละเอียดหลักการต่อไปจะต้องมีข้อ
ยกเว้นหรือเงื่อนไขอย่างไรบ้างนั้น
เป็นเรื่องที่ระบอบให้คณะกรรมการร่าง
ร่างพิจารณา ถ้าหากว่าข้อเสนอนี้
เช่นนั้นละก็ กระผมเกรงว่าเสนอข้อ
ไทยประการหนึ่ง แต่ว่าไทยเพราะใน
ระบอบของข้อ คชช ๑๐.๕ นั้นหาก
บอกว่าการอำนาจบริหารพระมหาก
ษัตริย์ทรงใช้ทางรัฐสภาจะควรประการ
ไทย ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระบอบการ



สงครามด้านความมั่นคงเอง มีความ
 สันติภาพประเท็นอยู่สองประเทศ คือ
 ประเทศที่ ๑ พระมหากษัตริย์จะทรงไว้
 ซึ่งพระราชอำนาจประกาศ สงคราม ได้
 หรือไม่ได้ ถ้าหากว่าใครจะสมมติให้ยกย่อง
 ได้ ประกาศได้ คำว่าประกาศได้ยกย่อง
 เงื่อนไข ที่เฉพาะในเรื่องประกาศ
 สงคราม กระผมเองรู้สึก ว่ามีความ
 สำคัญเป็นพิเศษ เนื่องจากเคยพบภาพ
 ลงต่างประเทศลยด้วย เพราะฉะนั้นใน
 ฐานะที่กระผมเคยมีส่วนเกี่ยวข้องกับ
 ของกระทรวงต่างประเทศ แลงานระ
 หวังประเทศ กระผมจึงขอพยากรณ์ขอ
 ความเห็นทางประการ เพศประกาศการ
 พิจารณาของกรมการ จะเห็นกร
 มาธิการยกร่างหรือกรมการ คนใดก็
 แล้วแต่ คือขอยุทธนาการ ประกาศ
 สงครามนี้ เราทราบอยู่แล้วว่าในเทศ
 หลง ๆ นทั่วโลกไม่ประสงค์จะให้มีการ
 ทำสงครามกัน ตั้งแต่ครั้งสมัยสันนิบาต
 ชาติ มาเวลานี้สหประชาชาติมีความ
 ประสงค์ ที่ว่าไม่ อยาก จะให้มี สงคราม
 เกิดขึ้น คงจะเห็นว่าได้มีการพยายาม
 ที่จะกล่าว ประณามการ สงคราม ว่า เป็น
 การกระทำที่ไม่ดี จะหาเป็นผลใน
 การที่จะดำเนินโดยนโยบายต่าง ประเทศ

ไม่ได้ แต่มองออกว่าในสำคัญอยู่ที่ไหน
 คือถ้าหากว่าเห็น การกระทำเพียบ
 กันคน ก็มีสิทธิทำสงครามได้ แม้ก
 บัตรสหประชาชาติจะยกกันไว้หรือไม่
 ไร ฉะนั้นถ้าหากว่าเราจะได้เคยในเรื่อง
 นี้ไว้ว่า พระมหากษัตริย์ทรงประกาศ
 สงครามได้เฉย ๆ กระผมเกรงว่าอาจจะ
 ทำให้ความเข้าใจผิดแก่คนว่าทางประ
 เทศไทยเวลานี้อาจจะประกาศ สงคราม
 ใครต่อใครได้ทั้งนั้น นับเป็นส่วนหนึ่ง
 ที่ทำให้กระผมรู้สึก ว่าในสาขาของต่าง
 ประเทศแล้ว เราควรมีหลักการข้อใด
 คือการสงครามที่จะประกาศนั้นเฉพาะใน
 กรณีที่มีความจำเป็นจริง ๆ ที่เราจะต้อง
 กระทำเพื่อยุติกันประเทศชาติของเร
 เพื่อยุติกันความมั่นคง และผลประ
 โยชน์ของประเทศไทยเรา ไม่ได้ว่า
 สงครามมีมานาน ใครก็ทำอะไร พวกนี้
 เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าในรัฐธรรมน
 เรามองข้อความที่เขียนไว้ระบุข้อความการ
 ประกาศสงครามที่พระมหากษัตริย์จะ
 ได้ในนเพียงเฉพาะ ในกรณีเพื่อยุติ
 ประเทศชาติแล้ว จะทำให้มีความรู้สึก
 ฐานะของบ้านเมืองเราจะดีขึ้น ในขณะ
 เดียวกันเป็นการประกาศไปในตัวให้
 ใจ นอกจากการรบของกันเองแล้ว เรา

ไม่ต้องการทำสงคราม ไม่ว่าในกรณีใด ๆ เท่านั้น

อีกประการหนึ่ง ที่กระผมคิดว่าควรระมัดระวังก็คือ ความรู้สึกที่รุนแรงใด ๆ เคยกำหนดว่าต้องได้รบความเห็นชอบของสภา ทั้งนี้เนื่องมาจากเหตุผลว่าการประกาศสงครามเป็นการกระทำที่อาจมีผลต่อกิตติภาพของ ราชรัฐ กัมพูชา มากมาย เพราะฉะนั้น เป็นการสมควร ที่จะต้องดำเนินการอย่างใด ๆ หนึ่ง ให้แล้ว ก็น่าจะให้สภาอนุมัติเสียก่อน นอกเหนือแต่เพียงเงื่อนไขซึ่ง ถ้าหากว่าเห็น ว่าเป็น ไรกัน ใด อย่างที่ ท่านกรรมาธิการ จะเคย ขอร้อง ว่าเงื่อนไขเหล่านี้ ไม่มีความจำเป็นที่จะ มาอภิปรายกัน ซ้ำเลย ให้ คณะกรรมาธิการ ขอร้อง เขาทำอย่างนั้น ก็พอ ได้ อย่างหนึ่ง แต่กระผมขอเรียนท่านประธานที่เคารพ และเพื่อนสมาชิกว่า ถ้าเราลงมติการดังกล่าวไปแล้ว เราหมายความว่า สภาว่า รัฐธรรมนูญแห่ง สหพันธ์ มาตรา ๖๖ ตรี มีพระราชอำนาจ ขอบังคับบัญชาแล้ว แล้วไปลง คณะกรรมาธิการ ขอร้อง ไปวางเงื่อนไขกัน จนกระทั่ง ไม่มีทางจะ ได้พระราชอำนาจได้ อย่างนั้นกระนั้น อย่างไร กระผมจึงคิดว่าโดย เฉพาะ อย่างนี้ เมื่อเราคง ประเด็นว่าควร ประ-

การใดหรือไม่ ที่ประชุม น่าควรระมัดระวังว่าควรหรือไม่ควร ในการกำหนด ควร ในกรณีใดที่ประกาศสงคราม นั้นกระผมได้ขอเสนอแนบพาดท้ายที่หน้า ๑๐๔ ของรายงาน

หลวงประกอบนิติสาร (กรรมาธิการระเบียบวาระ) : ข้าพเจ้าเข้าใจว่ากระบวนระเบียบวาระดังกล่าวจะแก้ไขระเบียบวาระ ที่คณะกรรมาธิการระเบียบวาระได้มอบมานั้นให้เป็นที่แน่นอน เงินขอชดเชยหรือไม่ หากเข้าใจว่าควรอภิปรายควรเข้าไปในที่ประชุมว่าเห็นด้วยหรือไม่ เห็นด้วยกับหัวข้อที่ท่านเสนอมา เพราะฉะนั้น ข้าพเจ้าได้ขอ อนุมัติ จาก คณะกรรมาธิการ ตรี ของ ระเบียบวาระ ให้ ถวายเรียนท่านประธานว่า คณะกรรมาธิการแก้ไขใจที่ไม่มีความเห็น พึงที่จะช่วยพิจารณาแก้ไขระเบียบวาระ ให้เห็น ไปถึง ที่ท่านสมาชิกที่กักตุนเงินออกมา มีเหตุผลที่จะ ถวายเรียนต่อไปใน คณะกรรมาธิการ เห็นได้ว่า ทรงประกาศสงครามนั้น ก็คงที่ข้าพเจ้าได้ถวายเรียนท่านประธานมา ในระเบียบวาระที่ผ่านไปแล้วเมื่อครั้งก่อน เป็น ส่วนหนึ่ง แห่ง พระราชอำนาจ พระมหากษัตริย์ที่ทรงได้ทาง รัฐธรรมนูญว่า



บริหาร ๓ มาอีกอาจเขียนว่าควรประ-
 การไต่ถาม ท่านถามว่าชกนสนเป็นคงที่
 ท่านสมาชิกอภิปรายว่าควรประกาศใด
 คาง จะควรถวายพระราชอำนาจ โดยม
 เจริญไชยอย่างนั้นอย่างนี้ แต่เวลานั้นเพียง
 แต่ให้สมาชิกชกนสนความเห็นไว้ว่าควร
 เป็นอย่างไร แต่เวลาลงมติแล้วนั้นเพียง
 มติว่าทรงประกาศสงคราม เป็นพระ
 ราชอำนาจเท่านั้น ส่วนเจริญไชยต่าง ๆ ควร
 จะเห็นข้อสังเกต เพศเป็นข้อระลึกของ
 กรรมมาธิการกว้าง กรรมมาธิการคณะ
 ในตอนแรก ๆ ซึ่งจำได้ว่าเมื่อสิ้นระเบียบ
 ว่าจะมาครั้งแรก ๆ ไม่เคยมีคำว่า “จะ
 ควรประกาศใด” ก็เขียนกันตรง ๆ ว่า
 หลักจะเป็นอย่างนั้น ๆ หรือไม่ อะไร
 ี่ผลของการอภิปรายกติ ในการวิพากษ
 วิจารณ์ทวิ ๆ ไปก็ ได้เลยกลายเป็นท่านอง
 ษา ให้ ประ ชาชน เข้า ใจ คล้าย ๆ กับ
 ัจจกรรมมาธิการ เห็น ว่าขอยัญญูตรี
 กรรมมณเฑนควรจะเป็นอย่างนี้ คล้าย ๆ
 ักขกรรมมาธิการนั้นแนะนำสภาให้ลงมติ
 ว่าต้องเป็นอย่างนั้น ๆ จึง ระลึก อะไร อย่าง
 นั้น ความรู้สึกนึกคิดของท่านนั้นมีมาก
 เข้า ๆ จนกรรมมาธิการทั้ง ๆ พยายาม
 จะทำใจเข้มแข็ง แต่ก็รู้สึกวุ่นเขมแข็ง
 ไปก็ระแวกความเข้าใจผิดกันเห็นกรรมมา

ความเลื่อมใสสัถยาทางสภา ไปสู่รัฐ-
 ชาติสละไรเหล่านั้น จึงได้เปลี่ยนท่าที
 นตทนอย ระเบียบวาระต่อ ๆ มาจึงมี
 คำว่า “จะควรประกาศใด” ก็รู้สึก
 ว่าเห็นข้อหาข้อพิพาทเพราะยังกัน แต่
 ความจริงแล้วที่ประชุมก็คง ขยมิรับว่า
 ท่านประธานถามที่ประชุมทุกครั้งว่า ใคร
 เห็นด้วยยกยอหรือ ใครไม่เห็นด้วย
 ท่านถามเพียงเท่านั้นซึ่งก็เป็นการถูกต้อง
 อย่างแน่นอน ท่านไม่ใ้ถามว่า เห็น
 ด้วยโดยมีเงื่อนไขอย่างไรบ้าง เพราะ
 ความคิดเห็นที่เรามาแสดงกันนั้นก็ยอมไป
 ึ่งกรรมมาธิการยกกว้าง อย่างไม่มีขยเหตุ
 เลย กรรมมาธิการเสนอหัวข้อระเบียบ
 ว่าจะกว้าง ๆ ว่าทรงประกาศสงคราม
 กว้าง ๆ ก็แสดงว่า เป็นพระราชอำนาจ
 เท่านั้น ไม่ใ้กว้างเงื่อนไขว่าจะทรงใช้
 พระราชอำนาจนั้นได้ในกรณีใดบ้าง ก็
 โต้แย้งที่ใด กรายเรียน ท่านประธานมา
 ในหัวข้อก่อนแล้วว่า เงื่อนไขต่าง ๆ
 ซึ่งจำกัต่าง ๆ ขยายความต่าง ๆ น
 ปล่อยให้กรรมมาธิการยกกว้างไปพิจารณา
 โดยเสรี และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง
 การประกาศสงคราม กรรมมาธิการ
 ใ้พิจารณาด้วย อย่างหนักแน่น อย่าง



ละเอียดถวิลจริง ๆ ไต่พิเคราะห์ความเขตน
 ทูลทักท้วง ลงท้ายก็สรุปพร้อมแล้ว จะ
 เหลือสั้นคงที่เสียดมา เพราะเหตุว่าใน
 เรื่องการประกาศสงครามนั้น เป็นเรื่อง
 แนบเนียนเป็น เรื่องประณีตพิถีพิถัน
 ศึกษาประวัติการสงคราม ประวัติ
 ศาสตร์ของโศก ตรีไรเหล่านี้มันจริงจะ
 เขาใจ ไต่ถวิล ถวิลซึ่งจริง ๆ ถ้าควร
 กำหนดเงื่อนไขกันแต่ไหนที่ระประกาศ
 สงคราม หรือควรทำอย่างไร ถรรมา
 ชิการณไม่ไต่ถูกกฎหมายแต่สนมขณัญญา
 ของท่านสมมติภักดีเลยว่าเป็นผู้ประกาศ
 ความรู้ หรือความเข้าใจในเรื่องนี้ แต่
 ก็คิดว่าถ้าเราจะเอาเรื่องเหล่านี้มาอภิปราย
 กันแล้วเราจะไปอย่างกว้างขวางมากมา
 จนเกินขอบเขต สักหน่อยให้ถรรมาถรร
 ยกร่างทานไปศึกษาเขาอีกทีหนึ่ง ชักขึ้น
 หนึ่ง ไปทำการวิจัยทำการค้นคว้า แล้ว
 ก็เสนอขึ้นเป็นรูปร่าง รัฐธรรมนูญขึ้นมา
 เมื่อนั้นแหละเมื่อนั้นในวาระ ๒ นั้นแหละ
 สมมติภักดีเห็น ของจริงหรือแท้ก็เปลี่ยน
 แผ่นผ่งแห่ง ไต่ร่างรัฐธรรมนูญ ที่มี
 รายละเอียดแล้วเรามาพิจารณาว่า ข้อ
 ทักถวิลการยกวางซึ่งท่านมีเวลาไปค้น
 ไปคว้าอย่างกว้างเราจะมาอภิปราย ถวิล
 ถวิลกันสักนาน การกระทำของท่าน ถวิล

ของ ท่านนั้นมันหนักเพียงใด เราปร
 ญัตติ เราไปโต้โต้เถียงขึ้นถรรมาถรร
 แล้วก็ไม่พอใจมาถวิลกัน ในวาระ ๓ นั้น
 สักเท่าใดในสภาอภิไต่ อย่างนั้นถรรมา
 ถรรมาถรรมาถรรมาถรรมาถรรมาถรรมา
 เพราะว่ามันมาอภิปรายกันเอง เรา
 จะกำหนดเงื่อนไขไว้ว่าเราจะประกาศสงคราม
 ไต่ขอเมฆในกรณีทั้งนี้ทั้งนั้นประเทศแล้ว
 การ อภิปราย คง จะ ไปกัน ยกใหญ่โดย
 ไม่มีขอบเขต เพราะว่าเรา ของปกครอง
 ประเทศนี้ ไต่ยกได้ผู้ประกาศ สงครามผู้
 ไต่เขาประกาศ สงคราม เขาอีกทีหนึ่ง
 ว่าเพื่อบอกกันประเทศ แล้วใครเป็นผู้
 วจนัญญา การจริงเงื่อนไขไปนี้ สมมติ
 ภาคนิกทางประเทศ อย่างพวกนี้ประเทศ
 เราเลย บางประเทศก็มีรัฐธรรมนูญ
 บขกวาง จะประกาศสงครามได้เพียงเพช
 ษีของกันประเทศ แล้วเขาก็ประกาศ
 สงครามว่าเขาบังคับกันประเทศ เพราะ
 ว่าศึกฝ่ายหนึ่งจะสู้กันเขา เขาต้องสู้
 เสียขาน เพราะการกันตามภาษา
 ทหารบอกว่าเป็นการรบพิชิต ตรีไร
 อย่างนั้นแล้ว เขาก็ยกวางเขาประกาศ
 สงครามกับประเทศ ถ้าด้วยประเทศนั้นแพ้
 สงคราม ก็ประเทศหนึ่งเขาพึ่งใหม่แล้ว
 เพื่อบอกกันประเทศ ก็เขาจะมีคำสั่งกลาง



นายกันตธีร์ ศุภมงคล: กระทบ
 ไต พง คาช แจง ของ ท่าน สมาชิก สม
 เกษรต์ ใน คณะกรรมาธิการระเบียบวาระ
 แล้วกรรตักว่าความจริงขอเสนอเพิ่มเติมที่
 กระผมขอเสนอไว้นั้น เกี่ยวกับหลักการ
 สำคัญ คือถ้าหากว่าสถานการณ์เฉพาะ
 ความซับซ้อนทำให้พระมหากษัตริย์ทรง
 ประกาศสงครามได้โดย ๆ กระผมเชื่อ
 ด้วยความบริสุทธิ์ใจว่า ขาดสารสำคัญ
 ไป ความจริงก่อนที่กระผมจะไต่เส้น
 เป็นข้อบัญญัติขึ้นมาได้ ก็ปรึกษากับ
 เพื่อนสมาชิกบางคนว่า ปัญหาความว
 อย่างใด ก็ใคร่ขอความเห็นดีกว่าถ้าหาก
 ไม่เสนอขึ้นในรูปปรญัตติ ขาจะไม่มี
 หลักการหรือว่าสารสำคัญ ปรากฏพอ
 จะส่ง ไปให้คณะกรร มาธิการร่างได้
 เพราะ ความข้อนี้ คชขของ รัฐสภา ได้
 กำหนดไว้ในข้อ ๑๘ ว่าสมาชิกไม่ขอ
 กวลาชกนมีสิทธิที่จะเสนอญัตติร่วมกับ
 ขอนแต่ได้พิมพ์พิมพ์หลักสาร สำคัญ อันควร
 พิจารณาในการร่างรัฐธรรมนูญ กระผม
 เห็นว่าเงื่อนไขในการประกาศสงคราม
 เป็นหลักการสำคัญ ถ้าหากว่าประชุม
 ไตคุณเร่งไม่ตกลงในหลักการสำคัญ น
 กอนแล้ว ไม่นเลขกรรมาธิการร่าง
 จะไปทำไ้ ถ้าเราไม่ตกลงในหลักการ

ว่าเราจะทำกันอย่างไร ก็หมายความว่า
 ภายอกแต่เพียงเท่านั้น แล้วให้เขาไปหา
 เขาเองอย่างนั้น กระผมรู้สึกว่าเป็นการ
 กระทำที่จะไม่ค่อยถูกต้องตามระเบียบ
 อย่างไต่กัน ส่วนที่ท่านสมาชิกผู้มเกสรต์
 เกรงว่า ถ้าหากว่ารัฐสภาจะมาเถียง
 กันในขณะนั้น จะมาโต้แย้งกันในขณะที่
 จะควรประกาศสงครามเฉพาะเพื่อของ
 กันหรือว่าให้เลยไปลงการอื่น หรือว่าให้
 รวม ไปลงกรรณเขาคืออะไรอย่าง
 กระผมรู้สึกว่าจะไม่ใช่เรื่องของเราที่จะ
 พิจารณาในขณะนั้น สารสำคัญก็คือว่า
 การประกาศสงครามนั้นเรารากก็เฉพาะ
 การป้องกันประเทศ ส่วนที่ว่าท่วไปแล้ว
 จะพิจารณาหรือพิสูจน์ว่า เป็นการป้องกัน
 หรือไม่เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ไม่เกี่ยวข้องกับ
 รัฐสภา เพราะฉะนั้นในหลักการสำคัญ
 เราเขียนได้ และว่าถ้าหากจะมีการอภิ
 ปรายในเรื่องนี้ กระผมก็ขยาดฟังเพิ่มเติม
 กันว่าจะมีท่านสมาชิกผู้มเกสรต์ผู้ใดบ้าง
 ที่ระลกขณ กล่าวว่าจะประกาศ สงคราม ไม่
 คชขของคณะกรรมาธิการ จะมครรณชกน โดยทาง
 สัมควรไหมการประกาศสงครามได้โดย
 ชอบธรรม นี้เกี่ยวกับหลักการอย่าง
 และในข้อสองที่กระผมไต่เส้นว่าควร
 ให้ใคร่ขอความเห็นยอมจากรัฐสภา เห็น

หลักการสำคัญอีกประการหนึ่ง เพราะ
ถ้าเขียนแยก ๆ จะหมายความว่าไม่ต้อง
รีบร้อน ไม่ต้องส่งมาสภาพใด นั่นเป็น
หลักการสำคัญ ถ้าหากว่าไม่ตกลงใน
หลักการสำคัญ คณะกรรมาธิการร่าง
จะไปทำอย่างไรได้ ซักขอบคุณ.

พันเอก สุข เป็รณาวิน :
(กรรมาธิการระเบียบการ) ข้าพเจ้า
ขอถือโอกาสขอขอรายสีก เล็กน้อยก่อนที่
จะลงมติเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่าจะขอรับญัตติ
ของท่าน ผู้เสนอที่แปรญัตติมาหรือไม่
และขอประทานความกรุณาของ ส.ส. ขอขอราย
ไปถึงรายละเอียดสักเล็กน้อย เพราะว่า
ความรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๔๗๕
แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๔๗๕ มาตรา
๗๑ ญัตติไว้ซึ่งเงินว่าพระมหากษัตริย์
ทรงพระราชอำนาจที่จะประกาศสงคราม
โดยไม่ชักข้อขบขญัตติของกบฏหรือสห
ประชาชาติ นั่นถ้าเรา มาศึกษา กบฏหรือ
สหประชาชาติ ก็จะมีว่า การ ระงับกรณี
พิพาทระหว่างประเทศนั้น ม.ญัตติ อยู่ใน
มาตรา ๓๓ ซึ่งเห็น มาตรา ส.ส. จะ
ต้องมีการเจรจา การไกลเกลี่ย การ
ประนีประนอม การใช้สัญญาโตตุลาการ
การตกลงส่วนภูมิภาคและตลอดจนการ
ต่าง ๆ หมายถึงที่เลขที่ธรรมระหว่าง

ประเทศ ซึ่ง ความ กบฏหรือสหประชาชาติ
ญัตติไว้ซึ่งเงินว่าห้ามไม่ให้ทำสงคราม
และไม่มี คำใดเลย ในกบฏหรือสหประชา
ถึงการทำสงคราม ต้องระงับกรณีพิพาท
โดยสันติวิธีทั้งสิ้น แล้วถ้าหากว่าการ
ละเมิด สันติภาพ เช่น เมื่อไร ก็เห็น หน้าที่
ของคณะมนตรีความมั่นคง Security
Council ที่จะต้องดำเนินการไปตามนั้นไม่
ยอมให้นานาประเทศทำสงคราม กันเลย
เพราะ พระมหากษัตริย์ กษัตริย์
ระหว่างประเทศ ในปัจจุบันจึงถือว่า การ
ทำสงครามเป็นการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย
หมายถึงกฎหมายระหว่างประเทศ ก็เห็น
ถ้าเราจะถือว่า การทำสงครามกระทำได้
แล้ว ก็ จำเป็น จะต้อง ไปที่ ญัตติ ใน อนุ
สัญญากรุงเฮก ๒ พ.ศ. ๒๔๗๕
ซึ่ง ญัตติ ดัง การ ทำสงครามตลอดจน
การประกาศ สงคราม ว่า จะต้องมีการ
ปฏิบัติอย่างนั้นอย่างนี้ เช่น ให้ค่าตอบแทน
ล่วงหน้าก่อนทำสงคราม เป็นต้น อย่างนี้
ถ้าหากว่าเราจะนำ ขบขญัตติ เหล่านี้มา
ไว้ให้ครบถ้วน แล้วรัฐธรรมนูญของเรา
ก็จะ เช่น เล่มใหญ่มาก จะต้อง นำเอาอนุ
สัญญากรุงเฮกด้วย การ ทำ สงคราม
มาใช้ไว้ด้วย อันนี้ข้าพเจ้าเห็นว่า ไม่
สมควรที่จะกระทำเช่นนั้น และขอขอราย

นั้นถ้าหากว่าเราจะระบุนายละร่อยตกลงไว้
ให้ชัดลงไปอีกว่า การ ทำ สงคราม ต้อง
เป็นการ กระทำ เพื่อยุติของกันตัวเช่นนั้นแล้ว
ในสมัยนั้น ก็เป็นที่ ทราบ กันทั่วไปคล้าย ๆ
กลายเป็นข้อเท็จจริง ศาสตร์ ต้องรู้เอง โดยไม่
ต้องมานั่งสืบแล้วว่า การ ทำ สงครามมี
รายนาม Aggressive War นั้นกระทำไม่
ได้เลย จะทำได้นั้นก็ควรขอยุติกันตัวเท่านั้น
ถ้าหาก จะมีการ กระทำ ได้ โดยไม่คำนึง
ถึงกฎบัตรสหประชาชาติก็ตาม เมื่อเป็น
เช่นนั้นแล้วจากนั้นด้วยหรือที่เราจะต้องมา
บัญญัติใจว่าของกันตัว ถ้าหากว่ามี
ข้อยุติจริง เพียงกันไว้ว่า ไม่ใช่เป็นการ
ขอยุติกันตัวแล้วจะว่าอย่างไร ข้อยุติ
เพียงกันไว้ก็ไม่เห็นสันของกันตัวหรือไม่
ซึ่งไปเขาหลงกลกฎหมายโบราณที่ว่า Just
war สงครามยุติธรรมอย่างไรกัน Just
war อย่างไม่เป็น Unjust-war สงคราม
ยุติธรรม หรือ ไม่ยุติธรรมมันเพียงกันไม่
ขอยุติกันกระทั้งลงท้ายที่ศัพท์สันนิษฐาน
ผู้สามารถกาชยชนะไว้ ในไม่อันนั้นแหละ
เช่น ผู้ตกต้อง ข้อยุติ ตกต้อง และโทษ
สงครามยุติธรรมแล้ว ผลที่สุดโดยที่
ผู้ชนะเท่านั้นเอง conqueror ก็จะสามารถ
ฆ่าฝ่ายใดฝ่ายใดก็ได้เพราะว่าตนเป็น

ผู้ชนะ อันนั้นข้อยุติกันเกิดต่อไปอีก ถ้า
หากว่าเรา ระบุนั้น ไปอีก ว่าต้อง ใคร
อนุมัติจากรัฐสภาอีกแล้ว ข้อยุติกันจะ
เกิดได้ เหมือนที่ท่านผู้มั่งคั่งมีสิทธิขาย
เมื่อคน ถ้าหากเห็น ใน ระหว่าง สมัยสภา
ยังไม่มีการเลือกตั้งอย่างนเรธาอย่างไร
และบางประการถ้าหากว่าจำเป็น จะต้อง
กระทำ โดย รับถ้วน เกือบ ทั่ว ความ เป็น
ความตายของประเทศ จะมาขออนุมัติ
จากรัฐสภาในบางกรณีรับถ้วนเช่นนั้น
กระทำได้ นั้นเป็นข้อยุติกันมากมายซึ่งมา
กรรมมาธิการ ก็เห็น ว่าเช่น การ ขาด ที่ จะ
ระบุนั้น ในขณะนี้ และนอกจากนั้นถ้า
หากว่าเรา ระบุนั้นโดยละเอียดแล้วมันดี มันไป
เมื่อมัน เกือบ ทั่ว การ ตราพระราชกำหนด
นั้นถ้าหากว่าเราจะต้อง ระบุนั้นโดยละเอียด
ไว้ในขั้นนั้นแล้ว ระบุนั้นเรามีของ กล่าวไป
ละเอียด ในขั้นนั้นก็ได้หรือว่า เมื่อ
พระราชกำหนดได้ตราไปแล้วต้องนำมา
สู่รัฐสภาให้ ออก พระราชบัญญัติ อันมี
พระราชกำหนดนั้น ภายใน กำหนด เวลา
เท่านั้นเท่านั้น เหตุใดเมื่อมันเร็วจึงไม่
ใครระบุนั้นแล้ว อันนั้นเป็นข้อยุติกันมากมาย
เพราะฉะนั้น ถ้าหากว่าเรา ได้ไปปล่อยไว้
โดยกว้าง ๆ ไว้ให้ฝ่ายกรรมมาธิการ
ยกร่างได้ มี พิจารณาโดยรอบคอบ แล้ว

ข้าพเจ้าเห็นจำเป็น ประโยชน์ และได้
ผลกตธรรมผู้ธรรมณูที่เรากำลังวางนมาก
กว่า

นายกนัตถ์ สุภมมงคล: ท่าน
ประธานที่เคารพ กระผมต้องขอขอบคุณ
ท่าน สมาชิก ผู้มีเกียรติ ช่าง กล่าว ให้คำ
ชี้แจงเมื่อสัก โศกเฉพาะ อย่างยิ่ง ในการที่
ได้อ่างถึงกฏบัตรสหประชาชาติ อันของ
จากว่ากฏบัตรสหประชาชาติไม่ต้องการ
ให้มีการสงครามเอง ใคร ๆ ก็บริ
ในหลักกัน ถ้าหากว่ารัฐธรรมณูไทย
เราเขียนว่า พระมหากษัตริย์ทรงไว้ซึ่ง
พระราชอำนาจ ที่จะ ประกาศ สงครามได้
เลข ๆ นั้นแหละจะเป็นการขัดต่อกฏบัตร
อย่างแน่ชัดเหลือเกิน กระผมเห็นเอง
กระผมจึงถือว่า เป็น หลักการ สำคัญที่จะ
ต้องกำหนดลงไปว่า ประกาศ สงคราม
ได้ ในกรณีของกันคนเท่านั้น เพราะ
เหตุว่า การ บังคับกัน คน เป็น ข้อ ที่บริบูรณ์ ใน
กฏบัตรสหประชาชาติ การที่ท่านสมาชิก
ผู้มีเกียรติอย่างถึง อันสัญญากรงเฮก
อะไรก็อะไรนั้น เป็น เรื่องที่เกี่ยวกับ
วิธีการ ประกาศ สงคราม จะ ทำ อย่างไร
จะส่งไปให้ที่ไหน จะแจ้งอย่างไร เรื่อง
ที่พิจารณากัน ณ ที่นี้ ไม่ใช่ อย่างนั้น

เป็นเรื่อง วัตถุประสงค์ ในการ ประกาศ
สงคราม ไม่ใช่วิธีการ ดังที่กระผม
ได้กราบเรียนแล้วว่า เป็นหลักการสาร
สำคัญทีเดียว ถ้าหากว่าเราเขียนลงไป
อย่างนี้ ทัวโลกเขาเห็น เขาก็ยกว่า
ประเทศไทยจะประกาศสงครามกับใครก็
ได้ อย่างนั้นแล้วละก็จะกระทบกระเทือน
ถึงฐานะของประเทศ กระผมจึงเห็นว่า
ควรจะกำหนดลงไปว่า ประกาศสงคราม
นั้นกระทำได้เฉพาะ ในกรณีของกันคนเท่า
นั้น ส่วนทัวของกันคนอย่างใดจะ
ถือของกันคนนั้นเป็นข้อเรื่องหนึ่ง ไม่
ใช่เรื่องที่เราจะพิจารณาในที่นี้.

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
คือไปนี้ ข้าพเจ้าขอมีมติที่ประชุมว่า
ในข้อ ๑๐.๔ นั้นสมควรจะคงข้อความ
ไว้อย่างเดิม คือว่า ทรงประกาศ
สงคราม อย่างเต็มที่คณะกรรมาธิการ
ระเขยวาระเสนอมมา หรือวาระที่สาม
ตามผลขอแปรญัตติ คือว่า ทรงประกาศ
สงครามเพื่อบงกัน ประเทศ เมื่อ ได้ รับ
ความยินยอมของรัฐสภา ท่านผู้ใด
เห็นว่า คงความไว้ตามมติคณะกรรมา
ธิการระเขยวาระเสนอม ไปรคยอมขอ
(มีสมาชิกยกมือ ๖๗ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
ท่านผู้ใดเห็นว่า ควรระงับข้อความตาม
ที่ผู้แปรญัตติเสนอไปรศกษณชชน

(มีสมาชิกยกมือ ๑๓ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
เช่น ชัน ว่าให้คงไว้ตามที่คณะกรรมการ
พิจารณาเรื่องขอร้องเสนอมา ก็ขอว่า ทรง
ประกาศสงครวม ไปรศกษณชชนต่อไป

(ไม่มีสมาชิกอภิปราย)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
เมื่อไม่มีท่านผู้ใดอภิปรายแล้ว ข้าพเจ้า
จะขอมติต่อที่ประชุมว่า ผู้ใดเห็นสมควร

เลิกประชุมเวลา ๑๑.๕๐ นาฬิกา.

ว่า ทรงประกาศสงครวมให้ ไปรศกษณชชน

(มีสมาชิกยกมือ ๘๐ คน)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
ท่านผู้ใดเห็นว่าไม่ให้ ไปรศกษณชชน

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ:
เป็นอันว่า ทรงประกาศสงครวมให้

การข... มวันนี้เป็นเวลาสมควร
แล้ว ข้าพเจ้าขอเลิกประชุม สำหรับ
เรื่องขอร้องประชุมที่เหลือ ขอเลื่อนไป
ประชุมครั้งต่อไป

คณะกรรมการตรวจรายงานการประชุม

เจริญ ก้อนทโร

พล.ต.ท. ทวีชัยชูชีพ

วุฒิสกคคเนติมาท

ก. อทยานน

เล็ก รุณณานนท์

โคมเมลา สัตถการ

กัณฑนา ชานกษม

อคัม พตชยสังวาลย

สุพงศ์ ศรพนเกษรท

ธน บณยรังค

จ่างรงค์ ไชออนนอม

สินรัชช ชชสศชท

ผู้ตรวจงาน

..

..

..

..

..

..

ตรวจแล้ว วันที่ ๑๕ / ธ.ค. / ๖๕



สุชนธ์ จิตรถลก
หัวหน้าแผนกวางแผนงานการประชุม

ประหยัด แต่งอินทวัฒน์
หัวหน้ากองการประชุม

ประสิทธิ์ ศรีสุชาติ
รองเลขาธิการ ฯ

ประเสริฐ ปัทมะสุคนธ์
เลขาธิการสภา ฯ

พล.อ. ศ. สุทธิสารธรรณกร
ประธานสภาข้าราชการรมนุษย์